

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra anglistiky

Diplomová práce

Gramatická a logická shoda podmětu a přísudku u kolektiv

(Grammatical and Notional S-V Concord in Collective Nouns)

Vypracoval: Bc. Ondřej Kaše
Vedoucí práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

České Budějovice, 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci na téma „Gramatická a logická shoda podmětu a přísudku u kolektiv“ jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 25. června 2015

.....

Ondřej Kaše

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych rad poděkoval vedoucímu mé diplomové práce, panu PhDr. Vladislavu Smolkovi, Ph.D. za jeho rady a čas, který mi věnoval při zkoumání dané problematiky.

ANOTACE

Tato diplomová práce zkoumá současný úzus v užívání číselné shody mezi podmětem a přísudkem u kolektiv, tedy substantiv, která mají formálně singulárový tvar, ale významově označují soubor jednotlivců. V praxi mají tato substantiva buď shodu singulárovou (podle gramatického principu), nebo plurálovou (tzv. logickou shodu – podle smyslu/významu). V teoretické části jsou shrnuty poznatky ohledně daného tématu obsažené v odborné literatuře významných lingvistů poslední doby. Na těchto poznatcích pak staví část praktická. Ta je realizována výzkumem aktuálního užívání vybraných kolektiv na základě reálných příkladů z různých jazykových korpusů. Cílem tohoto bádání je zjistit, jaké faktory volbu slovesného tvaru ovlivňují (potencionální významové rozdíly, preference autora, stylistické preference dané typem textu, regionální varianta angličtiny nebo třeba tendence jednotlivých kolektiv preferovat singulár či plurál a jakékoli další jiné faktory, které je možné pozorovat). Součástí práce je i kvantitativní vyhodnocení výsledků výzkumu. Ve výzkumu bylo využito následujících internetových korpusů: WebCorp¹, British National Corpus² a WebCorp Linguist's Search Engine³.

ABSTRACT

This thesis researches contemporary tendencies in the usage of subject-verb agreement, where the subject is realised by a collective noun – a noun in a singular form but denoting a group of individuals. In practice, collective nouns may agree with a verb in both singular and plural form. The theoretical part contains knowledge gathered from relevant linguistic literature. The practical part is based on this knowledge and consists of the research itself. The research deals with authentic examples of chosen collective nouns found in various internet corpora. The aim of this research is to find out what factors decide which form of verb is used in agreement with the particular collective noun. This thesis also contains quantitative evaluation of research results. The following corpora were used: WebCorp¹, British National Corpus² a WebCorp Linguist's Search Engine³.

¹ dostupný z <http://www.webcorp.org.uk/live/> (accessible from)

² dostupný z <http://www.natcorp.ox.ac.uk/> a bncweb.lancs.ac.uk/ (accessible from)

³ dostupný z <http://wse1.webcorp.org.uk/home/> (accessible from)

OBSAH

ÚVOD	6
1 DŮLEŽITÉ POJMY	7
1.1 Kolektivum	7
1.1.1 Druhy kolektiv	8
1.1.2 Sémantická klasifikace	9
1.2 Podmět	10
1.2.1 Podmět v češtině	10
1.2.2 Podmět v angličtině	10
1.3 Přísudek	11
1.3.1 Přísudek v češtině	11
1.3.2 Přísudek v angličtině	11
1.4 Shoda přísudku s podmětem	11
1.4.1 Shoda přísudku s podmětem v češtině	11
1.4.2 Shoda přísudku s podmětem v angličtině	12
2 SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM U KOLEKTIV	14
2.1 A Comprehensive Grammar of the English Language	14
2.2 Longman Grammar of Spoken and Written English	15
2.3 The Cambridge Grammar of the English Language	16
2.4 Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny	17
2.5 Agreement with Collective Nouns in English	18
2.6 Subject-verb concord with collective nouns or the count-mass distinction: Which is more difficult for Polish learners of English?	19
2.7 Shrnutí poznatků	19
3 HYPOTÉZY	21
4 VÝZKUM	22
4.1 Cíle	22
4.2 Metodika	22
4.2.1 Specifika a charakteristika použitých korpusů a jejich vyhledávačů	23
4.3 Zkoumaná kolektiva	25
4.4 Poznámky	26
4.5 Výsledky	27
4.6 Dílčí závěry	57
4.7 Ověření výzkumu	58
4.7.1 Výsledky ověřujícího výzkumu	60
5 ZÁVĚR	68
6 SUMMARY	72
7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	74

ÚVOD

Prvotní pohnutkou k vypracování této práce pro mě byl její potencionální, avšak zjevný praktický přínos. V českém jazyce totiž u shody přísudku s podmětem realizovaným kolektivem použijeme, podle gramatického principu, sloveso ve tvaru jednotného čísla. V anglickém jazyce se však kolektiva pojí se tvary slovesa čísla jak jednotného, tak i množného. Tento jazykový rozdíl může být pro jakéhokoli rodilého mluvčího češtiny při jeho studiu angličtiny problémem, který není snadné pochopit.

Jedním z cílů této práce tedy je teoreticky objasnit danou problematiku a tím pomoci k pochopení tohoto fenoménu. Na základě poznatků z odborné literatury zabývající se gramatikou anglického jazyka bude sestavena rešerše a teorie a hypotézy z ní vyplývající budou následně zkoumány a tedy potvrzeny či vyvráceny praktickým výzkumem. Ten se bude týkat vybraných kolektiv. Na základě autentických příkladů z různých internetových jazykových korpusů a dalších zdrojů bude zkoumána shoda přísudku s danými kolektivy. Cílem tohoto výzkumu je objasnit okolnosti, které ovlivňují jaký tvar slovesa a v jakých případech se užívá u jednotlivých kolektiv.

1 DŮLEŽITÉ POJMY

Pro potřeby této práce považuji za potřebné na úvod uvést definice termínů, kterých se tato práce týká nebo s nimi nakládá. Vedle definic je také často potřeba tyto termíny účelově okomentovat.

1.1 Kolektivum

Dušková v elektronické verzi své Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny definuje kolektiva jako „*substantiva označující skupinu životných jedinců, např. army armáda audience diváci,...*“⁴.

Akademický slovník cizích slov (Petráčková, 1998: 398) však vykládá kolektivum šířeji, a to takto:

„- podstatné jméno označující jednotným číslem skupinu jedinců shodujících se v důležitých znacích a chápaných jako jednotka, podstatné jméno hromadné, kolektivní (např. listí, ptactvo).“

Z tohoto výkladu plyne, že kolektiva (česky hromadná podstatná jména, anglicky collective nouns) neoznačují jen soubory lidí či zvířat, ale i neživých věcí. Například balíček (karet) je kolektivum.

Jelikož se tato práce ale zabývá shodou přísudku s podmětem realizovaným kolektivem v anglickém jazyce, bude vhodnější vycházet z pojetí a definici v anglických mluvnicích.

Biber ve své gramatice (1999: 247) koresponduje s pojetím Petráčkové. Kolektiva definuje jako skupinu jednotlivých subjektů (entit). Oproti Duškové tedy nevymezuje, že by se mělo jednat jen o životné jedince. Nicméně v příkladech u jeho vymezení uvádí jen kolektiva označující skupiny lidí (např. *army, board, crew, family, team* a další). Dále k nim uvádí, že se chovají jako běžná počitatelná podstatná jména, tedy že např. tvoří jednotné i množné číslo a můžou být určitá i neurčitá. Z hlediska této práce je však

⁴ <http://emsa.ff.cuni.cz/3.12.1> (13. 5. 15)

důležitá především zmínka o *zvláštním chování kolektiv ve shodě přísudku s podmětem a vztažných zájmenech (vztahujících se ke kolektivům)*.

Z těchto definic vyplývá, že kolektiva označují především skupiny lidí a zvířat. Výjimečně může kolektivum označovat i sdružení neživotných prvků. Toto vymezení považuji za směrodatné pro tuto práci.

1.1.1 Druhy kolektiv

Pozn.: Nejedná se o druhy v pravém slova smyslu, ale označení *skupiny kolektiv* se zdá vzhledem k definici kolektiv matoucí. Proto používám označení *druhy kolektiv*.

Z definic výše (1.1) automaticky vyplývají tři základní druhy, do kterých můžeme hromadná podstatná jména rozdělit. Jsou to kolektiva označující:

- a) skupiny lidí
- b) skupiny zvířat
- c) skupiny neživých věcí

Vedle skupin lidí, nebo přesněji v rámci těchto skupin, můžeme rozlišovat další podskupiny. Biber (1999: 247) řadí mezi kolektiva i vlastní jména označující organizace, úřady atp. (the Air Force, the BBC, Parliament a další), což jsou vlastně personifikované skupiny lidí. Dále sem zahrnuje (1999: 248) firmy a názvy států či měst v případě, že se jedná o obyvatelstvo daného místa. Navíc sem zahrnuje i případy, kdy kolektivum označuje část (podmnožinu) tohoto obyvatelstva a za příklad dává sportovní týmy (*Liverpool stayed on long without kicking a ball.*). Vedle klasických kolektiv zmiňuje i zpodstatnělá přídavná jména s určitým členem, která mají vlastnosti kolektiv. The blind (slepí (lidé)), the poor (chudí) atp. Tento druh kolektiv však není primárním předmětem této práce, jelikož s přísudkem mají vždy plurálovou shodu. Stejně tak nejsou (pokud není z jakéhokoli důvodu uvedeno jinak) předmětem výzkumu spojení, jak je Biber nazývá (1999: 248), kvantifikujících kolektiv (quantifying collectives) s předložkou of + přívlastek, který konkretizuje kolektivum. Např. „*Two little groups of people stood...*“ nebo „*There was a small crowd of people around...*“ (Biber, 1999: 248).

Na základě tohoto Biberova pojetí tedy můžeme klasifikaci kolektiv následovně rozšířit:

1. skupiny lidí (family, crew)
 - názvy organizací a úřadů (the BBC, Parliament, the United Nations, NBC)
 - názvy firem (Ford)
 - sportovní týmy (Liverpool)
 - zpodstatnělá adjektiva (the blind, the poor, the rich)
2. skupiny zvířat
 - kvantifikující kolektiva (batch, crowd, flock, herd atp.) – tento poddruh řadím pod skupiny zvířat, jelikož jejich primární význam se pojí právě se zvířaty. V kolokacích se však může pojit s různými přívlastky.
3. skupiny neživých věcí

1.1.2 Sémantická klasifikace

Okrajově se klasifikací kolektiv zabývá i Dušková⁵. Ta je dělí ze sémantického hlediska na dva druhy následovně:

- a) skupinová (označující skupiny jedinců), např. *committee, company, crew, family, firm* apod.
- b) generická (označující celou třídu), např. *bourgeoisie, clergy, élite, the proletariat, the public* apod.

⁵ <http://emsa.ff.cuni.cz/3.12.1> (19. 5. 2015)

1.2 Podmět

Jelikož se tato práce týká shody přísudku s podmětem a problematiky, která vyplývá z rozdílů mezi českým a anglickým jazykem, považuji za vhodné alespoň stručně okomentovat pojetí těchto dvou větných členů v rámci těchto dvou jazyků.

1.2.1 Podmět v češtině

Podmět (subjekt) je jedním ze dvou základních větných členů. „Většinou pojmenovává nositele predikovaného příznaku, to bývá často konatel (agens) děje vyjádřeného verbem finitem. Syntakticky je nadřazen slovesu ve tvaru VF a vyžaduje z jeho strany jednosměrnou shodu.“ (Hubáček, 1996: 196)

V češtině mmj. existují věty bezpodmětné – jednočlenné. Srov. s 1.2.2 - Podmět v angličtině.

1.2.2 Podmět v angličtině

„Podmět je základní větný člen, který na rozdíl od ostatních jmenných větných členů je pro stavbu anglické věty nezbytný. Bezpodmětné (jednočlenné slovesné) věty v angličtině neexistují.“⁶

⁶ <http://emsa.ff.cuni.cz/13.1> (19. 5. 2015)

1.3 Přísudek

1.3.1 Přísudek v češtině

Přísudek (predikát) je vedle podmětu druhým základním větným členem. Podle Hubáčka (1996: 200) je přísudek „výraz označující příznak v širokém smyslu, který je někomu nebo něčemu přisuzován (predikován), nejčastěji v pozici podmětu.“ V češtině existují tři základní druhy přísudku, a to slovesný, jmenný a jmenný se sponou (též slovesně-jmenný).

1.3.2 Přísudek v angličtině

„Přísudek je základní větný člen, který má spolu s podmětem v angličtině větotvornou funkci. V češtině může přísudek vykonávat větotvornou funkci sám, bez podmětu. Přísudek se převážně vyjadřuje slovesem určitým, které má pouze tuto jedinou syntaktickou funkci (v jiné než přísudkové funkci se může vyskytnout jen v metajazyce, srov. 'Does' is the 3rd person singular of 'do'. Přísudek však může být realizován i jinými prostředky než slovesem určitým, např. adverbiem nebo citoslovcem. Přísudek realizovaný určitým slovesem se vyznačuje shodou s podmětem v osobě a čísle. Závislost přísudku na podmětu však není jednostranná, nýbrž jde o vzájemný vztah.“⁷

1.4 Shoda přísudku s podmětem

Ještě před tím, než se dostaneme k samotné problematice shody přísudku s podmětem u kolektiv v angličtině, podíváme se na shodu přísudku s podmětem v češtině a v angličtině obecně.

1.4.1 Shoda přísudku s podmětem v češtině

Jinak také predikace. „Pod pojmem akt predikace je míněno aktuální přisouzení určitého příznaku (predikátového výrazu) jeho nositeli, to znamená objektu nebo objektům vnějšího světa, které jsou obvykle označeny výrazem v pozici podmětu. ... Predikovaný příznak může označovat stav, proces, činnost nebo vlastnost. ... Postaví-li se nositel příznaku a predikátový výraz prostě vedle sebe, nevznikne ještě plnohodnotná

⁷ <http://emsa.ff.cuni.cz/13.2> (19. 5. 2015)

gramaticky správná věta, srov. „Pavel spát; Eva vařit; Sousedka uklízet. Teprve až podle toho, o jaké aktuální situaci mluvčí vypovídá a jaké predikační (aktualizační) kategorie k tomu zvolí, vznikají použitelné i srozumitelné výpovědi typu Pavel spí. Eva vaří (kávu). Sousedka uklízí (chodbu)...“ (Hubáček, 1996: 170) „Tzv. jednosměrná shoda je realizována také mezi přísudkem a podmětem, který slovesnému tvaru „diktuje“ shodové kategorie, tedy osobu, číslo, popř. (v minulosti) jmenný rod a (u maskulin v plurálu) životnost. (Hubáček, 1996: 191)

1.4.2 Shoda přísudku s podmětem v angličtině

Pro účel této práce je velmi důležitý následující poznatek: „Shoda podmětu a přísudku se projevuje (kromě slovesa *be*) pouze v 3. os. singuláru přítomku. Na rozdíl od češtiny angličtina nemá shodu v jmenném rodě. Srovnej *I / we / you / both my sisters LIKE music mám rád(a) / máme rádi(y) / máš rád(a) / máte rád(a/i/y) / obě moje sestry mají rády hudbu – my brother / my sister LIKES music můj bratr má rád / moje sestra má ráda hudbu.*“⁸ Tento fenomén totiž umožňuje rozpoznat u tvaru slovesa, jedná-li se o singulár, nebo plurál.

V podstatě stejně se vyjadřuje Biber. (srov. s Biber, 1999: 180), ale navíc dodává, že shodu nemůžeme pozorovat u modálních sloves, jelikož u nich ve třetí osobě singuláru chybí koncovka *-s* a stejně tak v nefinitních větách (s neurčitým slovesným tvarem), větách rozkazovacích a konjunktivní tvary vyskytující se ve vybraných typech vedlejších vět.

Quirk (1985: 757) v kapitole 10.35 popisuje tři principy, které ovlivňují shodu přísudku s podmětem v čísle. Jeden z těchto principů nazývá „gramatická shoda“, druhý „významová (*notional*) shoda“ a posledním je „princip blízkosti“. Říká, že gramatická shoda je tím hlavním principem, který číslo ve slovesném tvaru ovlivňuje. Příležitostně se však dostává do rozporu se zbývajícími dvěma principy. Nejprve se podíváme na princip významové shody. Ten Quirk vykládá jako shodu v kategorii čísla podle skutečného, podstatným jménem označovaného, množství. K tomu dodává, že v BrE jsou konfliktem těchto dvou principů ovlivněna právě kolektiva a jako příklad kolektiva,

⁸ <http://emsa.ff.cuni.cz/13.21> (19. 5. 2015)

keré má silnější tendenci řídit se významovým principem, uvádí *government*. Zbylým principem je princip blízkosti (*proximity*, ale také *attraction*). Ten pozorujeme v případě shody slovesa s bezprostředně předcházejícím větným členem (jmennou frází) na úkor shody s řídicím členem ve funkci podmětu (head noun). Jako příklad je uvedena věta: *No one except his own supporters agree with him*. Přísudku *agree* předcházející podstatné jméno v plurálu *supporters* ovlivňuje tvar slovesa, který by podle gramatické shody s podmětem měl být v singulárovém tvaru (*No one = agrees*), ale zde přejímá plurál od onoho bezprostředně předcházejícího členu. Princip blízkosti hraje také roli v případech souřadně spojených jmenných frází (větných členů), a to i tehdy, jsou-li jednotlivé členy v singuláru. Příkladem budiž věta: *A good knowledge of English, Russian, and French are required for this position*. Vliv principu blízkosti je navíc posilován vzrůstající vzdáleností mezi podmětem a přísudkem. Tato vzdálenost může být zvětšována např. vsuvkou, postmodifikací nebo příslovečnými určeními. Quirk dodává, že tento princip ovlivňuje stavbu věty především v neplánovaných výpovědích (promluvách), jelikož v psané formě se snáze toto vyšínutí podle gramatického principu opraví.

Jedná-li se o sloveso *be*, tak jeho tvar také může ovlivňovat *subject complement* (také *subject predicative*⁹), což je ekvivalent českého doplňku či jmenné části přísudku. O této problematice píše Biber v kapitole 3.5.3 (1999: 145). Slovesný tvar se totiž může shodovat se *subject complement* v čísle. Srovnej: „...*the majority is unwilling to risk change*.“ a „*But the majority are now black heterosexual men*.“

⁹ Biber, 1999: 126

2 SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM U KOLEKTIV

Touto kapitolou se už dostáváme k samotnému fenoménu, který je předmětem výzkumu této práce. Teoreticky se shoda přísudku s podmětem (predikace) řídí jednoduchými pravidly. Nicméně v praxi běžně nastávají komplikace. V češtině mezi těmito složitějšími případy ten, kdy je podmětem kolektivum, nenajdeme¹⁰. Na druhé straně v rámci anglického jazyka na toto téma samotné vzniklo již několik teoretických a i více či méně praktických pojednání. Stejně tak se touto problematikou zabývají různé anglické mluvnice, kde se shodě přísudku s podmětem u kolektiv věnují samostatné kapitoly či oddíly. Čím je způsobeno, že v angličtině je potřeba toto téma zkoumat a v češtině se jedná o jasně danou věc? Důvod je jednoduchý. V češtině totiž o tvaru slovesa v přísudku rozhoduje pouze gramatika, nikoli i sémantika či syntax, jak je tomu v angličtině. A právě tím, že v jazyce anglickém o tvaru slovesa rozhoduje souběžně více činitelů, které navíc jsou, dalo by se říct, někdy protichůdné, vzniká pro českého studenta angličtiny relativně složitý problém při tvorbě vět, kde je podmětem kolektivum. Podívejme se nyní, co o tomto fenoménu říkají ve svých dílech různí autoři.

2.1 A Comprehensive Grammar of the English Language

Prvním dílem, ze kterého budeme čerpat, je mluvnice Randolpha Quirka a jeho kolektivu vydaná roku 1985 a o šest let později označená za v té době „nejlepší současnou mluvnici“.¹¹ Mluvnice s názvem A Comprehensive Grammar of the English Language (ComGEL) (1985, 1779 s.) je jakýmsi předchůdcem té Biberovy (viz 2.2). Najdeme v ní samostatnou podkapitolu o kolektivech s číslem 5.108 (s. 316), ale především i o shodě přísudku s podmětem u kolektiv (10.36, s. 758). Co pro nás důležitého z ní plyne?

- Že i přes singulárový tvar můžou kolektiva být významově plurálová a v BrE tento význam ovlivňuje tvar slovesa.
- Jestli bude přísudkové sloveso ve tvaru singuláru, či plurálu rozhoduje významové pojetí kolektiva. Označuje-li skupinu jako jeden celistvý a nerozdělený celek, tak se chová jako singulár a i sloveso tedy bude mít

¹⁰ <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=602> (25. 5. 2015)

¹¹ http://en.wikipedia.org/wiki/A_Comprehensive_Grammar_of_the_English_Language (28. 5. 2015)

singulárový tvar. Má-li mluvčí na mysli jednotlivce skupinu tvořící (projev jejich individuality), tak sloveso bude mít plurálový tvar. Dále také v případě, že jednotlivci ve skupině mají v nějakém svém rysu vnitřní rozpor či nejednotu, bude sloveso v plurálu. Srov. *The audience were enjoying every minute of it a The audince was enormous.*

- Obecně vzato, plurál je častější volbou v mluveném jazyce, ale v konzervativnější psané formě je preferovanější singulár.
- Pokud si mluvčí BrE není jistý, jaký tvar slovesa zvolit, je s ohledem na gramatický princip (viz 1.4.2) jistější použít singulár.
- V AmE jsou v naprosté většině případů kolektiva brána jako singulár (např. *government* a názvy sportovních týmů), nicméně plurál není vyloučen.
- *Couple* ve smyslu dva lidé má v BrE, a dokonce i v AmE, běžně plurálovou konstrukci (*The couple are happily married.*). V případě označení páru jako celku, je konstrukce singulárová (*Each couple was asked to complete a form.*). Tento poznatek je vlastně obrazem zde druhého poznatku (viz výše).

2.2 Longman Grammar of Spoken and Written English

Dále se podíváme na další z významných mluvnic angličtiny poslední doby, kterou vytvořil kolektiv autorů vedený Douglasem Biberem, a to Longman Grammar of Spoken and Written English (LGSWE) (1999, 1204 s.). Ta v podstatě staví na ComGEL, svá tvrzení však často dokládá analýzami jazykového korpusu.

Tato mluvnice také věnuje shodě přísudku s podmětem samostatnou kapitolu (3.9 – s. 180) a v ní najdeme i podkapitolu vymezenou pro shodu přísudku s kolektivou v pozici podmětu (3.9.2.3 – s. 188). Co se zde tedy dovídáme?

- Že kolektiva ve tvaru jednotného čísla připouštějí shodu s přísudkem jak v čísle jednotném, tak v množném a že číslo je ovlivněno tím, zda je *důraz* (význam) kladen na skupinu jako celek, nebo na jednotlivce tvořící onu skupinu. Zároveň tento a následující poznatky (pokud není uvedeno jinak) omezuje jen na BrE.
- Že v praxi se nicméně v naprosté většině případů používá shoda v jednotném čísle.

Na základě výzkumu korpusu i stručně přikládá příklady dokumentující výše uvedená tvrzení. (s. 188)

- Kolektiva *audience, board, committee, government, jury a public* se ve více než 80% procentech případů ve shodě pojila se slovesem v singulárovém tvaru.
- Kolektivum *staff* se ve více než 80 % naopak ve shodě pojilo se slovesem v plurálovém tvaru.
- Kolektiva *crew a family* se ve stejné míře ve shodě pojila se slovesem jak v singulárovém, tak v plurálovém tvaru.

Dále okrajově zmiňuje, že: (s. 188)

- Existuje rozdíl mezi britskou a americkou formou angličtiny. V BrE se kolektiva jako např. *crew a family* pojí ve stejné míře se slovesem v obou tvarech (jak vidno výše), ale v AmE preferují singulár.
- Téměř všechna kolektiva v BrE se, i když výjimečně, můžou vyskytnout se slovesem v plurálu.

Kapitolu uzavírá několika odstavci věnovanými případům, kdy kolektivum zastupuje vztažné zájmeno. To už je ale jisté odbočení od našeho tématu.

2.3 The Cambridge Grammar of the English Language

Poslední z řady mluvnic původní anglistiky, ze kterých budeme čerpat, je The Cambridge Grammar of the English Language (CamGEL) (2002, 1842 s.) vytvořená pod vedením dvou lingvistů – Rodneyho Huddlestona a Geoffreye K. Pulluma. Shodě přísudku s podmětem u kolektiv se věnuje kapitola 18.2 (s. 501). Jelikož se teorie na toto téma vlastně shoduje s předchozími mluvnicemi, podíváme se na drobné odlišnosti či jiné dílčí poznatky, které CamGEL přináší:

- Konflikt principů nastává jen v případě, že je kolektivum v jednotném čísle. Je-li v čísle množném, tak i slovesný tvar je po aplikaci gramatického principu v plurálu. (srov. *The Committee has not...* ale i *The Committee have not...*, ale pouze *The Committees have not...*)

- Použití singulárové shody může být dáno dvěma důvody. Prvním je významové pojetí kolektiva (viz 2.1 i 2.2). Druhým je prostá aplikace gramatického principu bez ohledu na významové pojetí.
- Plurálová konstrukce je častější v BrE než v AmE a ze stylistického pohledu je častější v neformálním stylu.
- Plurálová konstrukce je součástí standardní angličtiny.

2.4 Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny

Další publikací, na kterou se zaměříme, je jak obsahově, tak formálně skvělý počín vytvořený Ústavem anglického jazyka a didaktiky na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, ale založený na a vycházející z knižní publikace Prof. Libuše Duškové a jejího kolektivu: *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny* (2006). Jedná se o volně přístupnou elektronickou verzi této mluvnice.^{12, 13} Autorkou této mluvnice angličtiny je tedy rodilá mluvčí češtiny, což ale samozřejmě na kvalitě či účelnosti nijak neubírá.

Naopak v tomto případě se jedná o vrcholnou mluvnici české anglistiky. Nás ale samozřejmě spíše než publikace samotná zajímá to, co v ní Dušková o našem tématu uvádí.

¹² více o projektu viz <http://emsa.ff.cuni.cz/node/381>

¹³ více o autorech viz <http://emsa.ff.cuni.cz/node/376>

V kapitole 3.12.1 Sémantické funkce čísla substantiv¹⁴ najdeme víceméně stejnou myšlenku jako u Bibera, a to „Kolektiva se vyznačují tím, že se konstruují buď jako singulár, nebo jako plurál podle toho, zda se chápou jako celky nebo zda převládá představa jedinců, z nichž se tyto celky skládají. Singulárová konstrukce je gramatická (podle formy), kdežto plurálová je sémantická (podle významu: *constructio ad sensum*).“ A stejně jako u Bibera následuje odstavec o vztažných zájmenech. Následuje však ještě, pro nás velmi zajímavá, poznámka: „*Substantiva police, vermin, folk, cattle se v britské angličtině užívají pouze se slovesem v plurálu;... People ve významu „lidé“ se pojí s plurálem; v singulárové konstrukci jde o význam „národ“ nation: a people – the peoples of Africa národy Afriky.*“ A ještě dodatečná poznámka dokládá rozdíl mezi BrE a AmE, o kterém píše už Biber (viz 2.2). „*V americké angličtině se kolektiva (kromě cattle, people, police, vermin) konstruují zpravidla jako singulár.*“

2.5 Agreement with Collective Nouns in English

Práce švédského lingvisty Magnus Levina, zabývajícího se mmj. přísudkem v anglické větě, nám v teoretické rovině už nic nového nepřinese. Za alespoň zmínku však určitě stojí výsledky jeho praktického výzkumu zaměřeného právě na shodu přísudku s podmětem u anglických kolektiv, který vyšel v r. 2001. Levin (2001: 159) v něm srovnává tento fenomén kromě BrE a AmE i v australské angličtině (AusE). A výsledky vlastně jen potvrzují to, co už víme: nejméně se plurálová shoda vyskytuje v AmE, nejvíce naopak v BrE a v AusE je výskyt ve střední míře. K tomu však Levin dodává (2001: 160), že kolektiva, která se v BrE zpravidla shodují v plurálu (např. *couple* and *staff*), mají i v jiných regionálních variantách angličtiny silnější tendenci plurál tvořit.

¹⁴ <http://emsa.ff.cuni.cz/3.12.1> (27. 5. 2015)

2.6 Subject-verb concord with collective nouns or the count-mass distinction: Which is more difficult for Polish learners of English?

Jelikož je polština jazyk velmi blízký češtině, podíváme se i na zástupce polské anglistiky, autorku Annu Dziemianko a její práci nesoucí název Subject-verb concord with collective nouns or the count-mass distinction: Which is more difficult for Polish learners of English? (2008). Naše téma sice není primárním předmětem práce polské autorky, ale tvoří její nezanedbatelnou část. Jelikož ale v teoretické části vychází především z Quirka, kterého zde již máme prozkoumaného (viz 2.1), tak pro naše účely nepřináší téměř nic nového.

Za zmínku přece ale jen stojí srovnání angličtiny a polštiny. Konkrétně dvou principů, o kterých píše Quirk (zde viz 1.4.2). Toto srovnání zde uvádím z toho důvodu, že se stejným výsledkem můžeme proti sobě postavit angličtinu a češtinu, jelikož v češtině a polštině platí stejné pravidlo (viz 1.4.1). Dziemianko zde uvádí, že významový princip, který spolu s gramatickým principem v angličtině ovlivňuje tvar slovesa, v polštině vůbec neexistuje a jediným principem ovlivňující slovesný tvar je tedy ten gramatický.

2.7 Shrnutí poznatků

Shrňme si nyní nejdůležitější poznatky uvedené v kapitolách 2.1 - 2.6, ze kterých poté budeme vycházet při stanovování hypotéz.

- 1) Slovesný tvar v přísudku shodujícím se s kolektivem v podmětu záleží na pojetí mluvčího (autora). Chápe-li skupinu jednotlivců (prvků) jako pevně soudržný – jednotný celek, volí sloveso v singuláru. Je-li skupina chápána jako soubor jednotlivců (např. když se v nějakém svém společném rysu či znaku liší), následuje sloveso v plurálu. Slovesný tvar – singulár – ale může být dán preferenční aplikací gramatického principu.
- 2) V praxi (BrE) je naprostá většina sloves ve shodě s kolektivem v podmětu v singuláru.

- 3) Substantiva *police, vermin, folk, cattle* se v britské angličtině užívají pouze se slovesem v plurálu.
- 4) Obecně vzato, plurál je častější volbou v mluveném jazyce, ale v konzervativnější psané formě je preferovanější singulár.
- 5) V AmE je přirozenější (častější) volbou singulár.
- 6) Kolektiva *audience, board, committee, government, jury a public* se ve více než 80 procentech případů ve shodě pojila se slovesem v singulárovém tvaru, kolektivum *staff* se ve více než 80 procentech naopak ve shodě pojilo se slovesem v plurálovém tvaru a kolektiva *crew a family* se ve stejné míře ve shodě pojila se slovesem jak v singulárovém, tak v plurálovém tvaru.

3 HYPOTÉZY

Na základě sebraných, především teoretických, ale i několika málo praktických, poznatků vyvstávají hypotézy, které se tím stávají předmětem tohoto výzkumu. Jsou to tyto:

- 1) Slovesný tvar v přísudku shodujícím se s kolektivem v podmětu záleží na významu kolektiva. Označuje-li skupinu prvků jako jednotný celek, sloveso má tvar jednotného čísla. Označuje-li skupinu jako soubor jednotlivců, sloveso má tvar množného čísla.
- 2) Substantiva *police*, *vermin*, *folk* a *cattle* se v britské angličtině užívají pouze se slovesem v plurálu.
- 3) *Couple* ve významu dva lidé má běžně plurálovou konstrukci (BrE i AmE). V případě označení páru jako celku, je konstrukce singulárová.

4 VÝZKUM

4.1 Cíle

Cílem toho výzkumu je kvantitativní vyhodnocení příkladů aktuálního způsobu konstrukce kolektiv. Konkrétně případů shody přísudku s podmětem, kde v pozici podmětu je kolektivum. Na základě tohoto vyhodnocení by mělo být možné potvrdit, či vyvrátit v kapitole 3 stanovené hypotézy. Součástí vyhodnocení budou i další komentáře osvětlující problematiku.

4.2 Metodika

Vyhledávání příkladů probíhalo v několika internetových korpusech, z nich každý nabízí různé možnosti vyhledávání. Jelikož většina těchto vyhledávačů jako výsledek hledání poskytuje jen omezený počet výstupů, který se u každého vyhledávače liší, jsou výsledky u jednotlivých kolektiv zobrazeny v procentuálních grafech. V některých případech dokonce kvůli malému množství výstupů nebyl nalezen žádný relevantní případ. Specifikaci jednotlivých vyhledávacích nástrojů a korpusů viz níže. Každý graf je navíc, pokud možno, doprovázen příklady sebraných vět. V jednotlivých grafech bude procentuálně zastoupen nejen výskyt singulárové a plurálové konstrukce, ale i slovesných tvarů, u kterých nelze určit kategorii čísla (viz 1.4.2). V každém grafu jsou v řádcích uvedené hodnoty pro každý korpus zvlášť tak, aby bylo možné porovnat případné rozdíly mezi nimi. Předpokladem však je, že by se výsledky z jednotlivých korpusů neměly příliš lišit. Pokud nebyl nalezen žádný relevantní výsledek, řádek pro daný korpus v grafu nebude uveden.

4.2.1 Specifika a charakteristika použitých korpusů a jejich vyhledávačů¹⁵

WebCorp Live (dále WCL)¹⁶

WCL považuje celý internet jako jeden velký korpus a k němu nabízí několik vyhledávacích enginů¹⁷. Jmenovitě je možné vyhledávat pomocí Google, FAROO, Blekko, Bing (Azure) a tří dílčích enginů, a to Google News, Google Blogs a FAROO News. Z této pestré nabídky byly primárně využívány Google a FAROO, doplňkově pak Bing (Azure), Google News i Google Blogs, výjimečně i FAROO News.

Při vyhledávání pomocí **Google** bylo použito následujícího nastavení (včetně *Advanced options* – Pokročilé nastavení):

- Search (vyhledávané slovo): podle zkoumaného kolektiva
- Case insensitive (nebrat v potaz velikost písmen): ANO ()
- Span (rozpětí zobrazení okolních slov): 50
- Search API: Google
- Language: English
- Show URLs (zobrazovat odkazy/adresy na stránky, kde se text nachází): ANO ()
- Pages (maximální počet zobrazených stránek s nálezem, stanoveno enginem): 64
- One concordance line per web page (zobrazit pouze jeden výsledek za jakoukoli webovou stránku): ANO ()
- Site (omezení jen na konkrétní stránky či domény): žádné
- Word Filter: žádný

Vyhledávání pomocí **FAROO** probíhalo ve stejném nastavení s jediným rozdílem, že tento engine poskytuje až 100 možných výsledků (stránek) s nálezem. Ostatní nastavení tedy viz výše (Google):

- Pages: 100

I v případě **Bing (Azure)** se jedná jen o rozdílnost v parametru „Pages“. Ostatní nastavení tedy viz výše (Google):

- Pages: 50

¹⁵ Není-li uvedeno jinak.

¹⁶ <http://www.webcorp.org.uk/live/>

¹⁷ *Engine (jádro) je počítačový termín, který znamená jádro počítačové hry, databázového stroje nebo programu. Engine – Wikipedie* [online]. (cit. 4. 6. 2015). Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Engine>

Google News a Blogs se v nastavení nijak neliší od výchozího Google. Vedle toho **FAROO News** se od svého výchozího FAROO liší, a to opět v parametru „Pages“. Zde je poskytováno jen 50 výsledků.

British National Corpus (dále BNC)¹⁸

Britský národní korpus shromažďuje vzorky jak mluvených, tak psaných textů a dohromady obsahuje přes 100 milionů slov. Důležité je, že se soustřeďuje pouze na BrE přibližně z konce 20. století. Přesto, že nenabízí žádné pokročilé vyhledávací možnosti či usnadnění, představuje užitečný nástroj v našem výzkumu. Užitečný právě díky svému zaměření na BrE, ale především svojí unikátní kolekcí textů. Po zadání požadovaného slova na domovské stránce zobrazuje ze všech relevantních jen 50 výsledků hledání, ve kterých jsem pro usnadnění používal zvýraznění hledaného slova pomocí klávesové zkratky ctrl+f. Těchto 50 výsledků je vybíráno náhodně, tzn., že při opakovaném vyhledávání se zobrazuje jiných, náhodně vybraných, 50 výsledků.

WebCorp Linguist's Search Engine (dále LSE)¹⁹

Odnož WCL zaměřená, jak už svým názvem napovídá, výhradně na studium jazyků. Nabízí pět různých korpusů, z nichž byl pro tento výzkum využit jen *Synchronic English Web Corpus*²⁰. LSE nabízí pokročilé a rozsáhlé funkce vyhledávání, díky kterým se při bádání stal neocenitelným nástrojem. Mezi těmito funkcemi najdeme i možnost nastavení slovního druhu požadovaného slova. Jak známo, v angličtině jeden slovní tvar může být několika slovními druhy (srov. *Police department in NYC* a *Police do lot of things*). Tato funkce tedy velmi zefektivnila probírání se množstvím zobrazených výsledků, jelikož jediným přípustným slovním druhem zde je podstatné jméno. Díky této vysoké efektivitě byl za účelem dosažení co nejvíce vypovídajících závěrů zvolen i vysoký počet zobrazovaných výsledků. Zpravidla to je počet 200, u několika kolektiv byl však tento počet z různých důvodů navýšen. V takovém případě je tento fakt uveden u grafu. Další skvělou funkcí LSE je, že každý zobrazený výsledek zároveň nese odkaz na originální

¹⁸ <http://www.natcorp.ox.ac.uk/>

¹⁹ <http://wse1.webcorp.org.uk/home/>

²⁰ <http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/index.cgi>

stránku. V případě, že stránka již neexistuje, si LSE ve své paměti uchovává její podobu, která je však bez původního formátování.

Postup a nastavení při vyhledávání v *Synchronic English Web Corpus* pomocí LSE je následující. Při vstupu do korpusu je nutné přihlásit se na předem zaregistrovaný uživatelský účet. To má mmj. také svoje výhody – např. historii vyhledávání. Po přihlášení se zobrazí vyhledávací formulář, kde do pole „Query“ zadáme požadované kolektivum. Další nabídkou omezíme výsledky jen na podstatná jména (N* = Noun). Subcorpus nevybíráme, necháme tedy volbu „All“. Case insensitive stejně jako ve WCL zaškrtneme () a poté už stiskneme tlačítko „Get concordances“. Tím se nám zobrazí nejen výsledky vyhledávání, ale na pravé straně stránky i další nastavení. Toto nastavení je možné měnit průběžně během procházení výsledků. Zde byl nastaven maximální počet výsledků na jednu stranu (50 per page) a „span“ na jednu větu (sentence). Posledním měněným nastavením byl parametr „result/doc“, který omezuje počet zobrazených výsledků z jedné stránky, a to na hodnotu 1.

4.3 Zkoumaná kolektiva

Předmětem výzkumu jsou následující abecedně seřazená kolektiva:

army, audience, band, bunch, cabinet, cattle, choir, civilization, class, commission, committee, community, council, couple, crew, crowd, family, fellowship, folk, gang, government, group, herd, jury, majority, minority, NATO, opposition, police, public, society, staff, team, vermin.

Kolektiva byla vybrána náhodně ze seznamů či příkladů uváděných v mluvnicích (viz 5 – Seznam použité literatury a zdrojů) a také z internetových zdrojů. Cíleně byla zahrnuta kolektiva, která figurují v hypotézách.

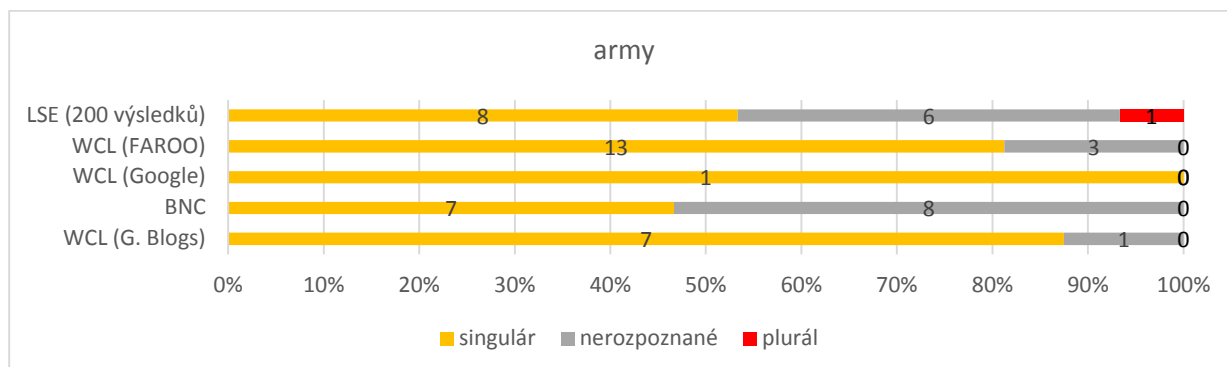
Ve výzkumu nebyla v potaz brána spojení *kolektiva + of + podstatné jméno v množném čísle*, kde je tedy kolektivum ve funkci kvantifikátoru (např. *herd of zebras, bunch of flowers, majority of students* atp.). O těchto spojeních okrajově píše Biber (1999: 185). Píše, že spojení *number of* a *bunch of + podstatné jméno v plurálu* zpravidla tvoří i sloveso v plurálu. A vedle toho, že stejná spojení *group of* a *series of* tvoří plurál v menší míře.

4.4 Poznámky

- SG je zkratka pro “singulár”
- PL je zkratka pro „plurál“
- BrE je zkratka pro britskou angličtinu
- AmE je zkratka pro americkou angličtinu
- „cached“ je stránka, která již není dostupná na svém původním umístění a v daný okamžik je uložena pouze v paměti korpusu, zde v LSE. Nicméně takovým způsobem uložená stránka zpravidla postrádá svou původní podobu a formátování. Zachovány zůstávají jen texty.

4.5 Výsledky

Army

Z celkového počtu 55 nalezených výsledků, kde bylo kolektivum *army* ve funkci podmětu, je 36 SG konstrukcí (65,5 %) a pouze 1 PL konstrukce (1,8 %). Můžeme tedy konstatovat, že *army* se konstruuje téměř výhradně jako SG. V psané formě výhradně (viz příklady PL konstrukce).

příklady SG konstrukce:

- *...the army has not released any photographs...* ²¹
- *...he says the Army wants to move to...* ²²
- *...since the victorious army was determined to suppress it.* ²³
- *...the Army in Teheran was patrolling under restraint.* ²⁴

příklady PL konstrukce:

- *The British Army, said the man sitting in a prefab hut in Britain's last base in the country, were tired of fighting.* ²⁵: zjevně zde mluvčí myslí přímo na jednotlivé vojáky na frontě, také může být dáno tím, že se jedná o citaci mluveného projevu

²¹ <http://indiatoday.intoday.in/story/myanmar-operations-not-a-revenge-strike-army/1/444009.html> (17. 6. 2015)

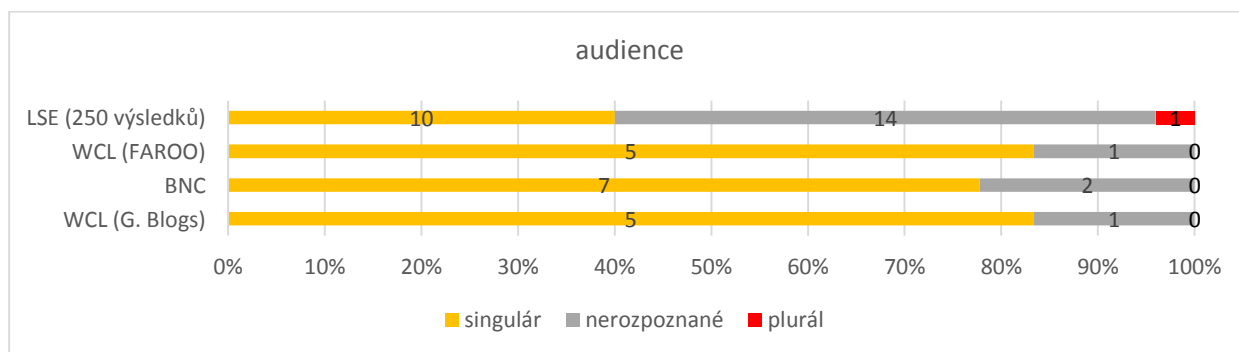
²² <http://timesofindia.indiatimes.com/india/Army-wants-govt-to-swiftly-clear-attractive-package-for-short-service-officers/articleshow/46965108.cms> (17. 6. 2015)

²³ *The Dictionary of National Biography: Missing persons*. Oxford: Oxford University Press, 1993, pp. ??, 1270 s-units, 29648 words. (nalezeno BNC)

²⁴ *The Shah's last ride*. Shawcross, William. London: Pan Books Ltd, 1989, pp. 3-113. 2267 s-units, 42759 words. (nalezeno BNC)

²⁵ <http://neveryetmelted.com/2007/10/> (17. 6. 2015)

Audience

Preferovaná konstrukce je zde SG (60 % z celkového počtu). Příklad PL shody byl nalezen pouze jeden, který navíc pochází z textu, u něhož nelze určit původ.

příklady SG konstrukce:

- *But one scornful look from Casey and the audience was awed;*²⁶
- *The primary audience is policymakers with a...*²⁷: zajímavé zde je, že i přes subject complement v PL, je konstrukce SG
- *She chats; her audience merely listens...*²⁸
- *It changed because its audience was different.*²⁹

příklady PL konstrukce:

- *...the audience were all coming.*³⁰

²⁶ <http://www.theotherpages.org/poems/thayer01.html> (17. 6. 2015)

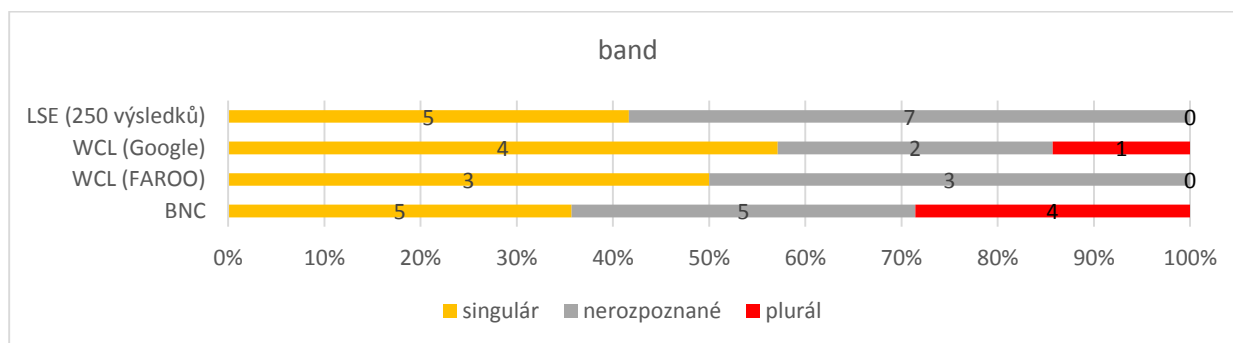
²⁷ <http://popindex.princeton.edu/browse/v61/n3/b.html> (17. 6. 2015)

²⁸ http://www.mega.nu/ampp/stonewall_gate.html (17. 6. 2015)

²⁹ <http://www.skepticfiles.org/think/myth.htm> (17. 6. 2015)

³⁰ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_text.cgi?q=audience{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=329&occ=42&h_start=2620966&h_end=2620966 (cached text, nalezeno LSE, 17. 6. 2015)

Band

Zkoumáno je *band* ve smyslu hudební kapely, případně dalších sekundárních významů. Nejedná se samozřejmě o významy jako např. páska, proužek či obruč. Mezi výsledky nejsou započítána spojení kolektiva *band* s názvem kapely (*The U.S. Air Force Band honors those...*). V BNC bylo vyhledáváno 2x, tedy dohromady 100 výsledků hledání. Kolektivum *band* ve významu kapela vykazuje silnější tendenci k SG konstrukci (43,6 % ze všech započítaných nálezů). Nicméně je zde i znatelné zastoupení PL konstrukce (12,8 %). *Band* se ale mnohem častěji vyskytoval v PL v různých spojeních, která však jsou z tohoto výzkumu z různých důvodů vyloučena (např. viz výše).

příklady SG konstrukce:

- *The band was featured with Arthur Godfrey...*³¹
- *...when the band is at full strength...*³²
- *Members of the Mighty Sound of Maryland play every time the band performs...*³³
- *...the band has never stopped serving the University.*³⁴
- *...or the band leaves the label...*³⁵

příklady PL konstrukce:

- *The band have been in Orlando...*³⁶
- *Currently, the band say if the worst happens*³²
- *..a small and dedicated band have been scouring the Asia-Pacific...*³⁷
- *The band have just released their second single...*³⁸

³¹ http://www.navyband.navy.mil/concert_band.shtml (17. 6. 2015)

³² <http://www.bbc.com/news/world-latin-america-33060583> (17. 6. 2015)

³³ https://www.music.umd.edu/ensembles/bands/marching_band (17. 6. 2015)

³⁴ <http://www.scarletknights.com/band/> (17. 6. 2015)

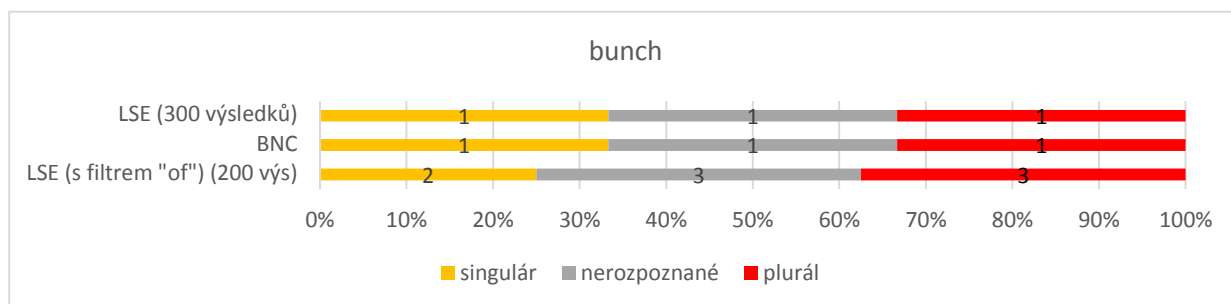
³⁵ *The wedding present*. Hodkinson, Mark. London: Omnibus Press, 1990, pp. 5-91. 2115 s-units, 37800 words. (nalezeno BNC)

³⁶ <http://www.paulmckennaband.com/> (17. 6. 2015)

³⁷ *FlyPast*. Stamford, Lincs: Key Publishing, 1991, pp. ???. 1891 s-units, 40813 words. (nalezeno BNC)

³⁸ *Sounds*. London: Spotlight Publications, 1990, pp. ???. 2591 s-units, 45463 words. (nalezeno BNC)

Bunch

V potaz nebyla brána kvantifikující spojení *bunch of...* (viz 4.3). Mimo těchto vyloučených nálezů byl nalezen jen velmi nízký počet relevantních případů. V LSE bylo vyhledáváno dvakrát. Jednou se standardním nastavením, podruhé s použitím filtru vylučujícím právě spojení s „of“. Vyjádříme-li procenty počet nalezených konstrukcí, pak SG je 28,6 % a PL je 35,7 %. Nicméně by bylo přinejmenším odvážené tvrdit na základě tak nízkého počtu příkladů, že *bunch* preferuje tu či onu konstrukci. S velkou jistotou ale můžeme tvrdit, že se *bunch* v podmětu převážně jen v kolokacích (jako kvantifikátor)(*bunch of children, bunch of youth* atp.)

příklady SG konstrukce:

- *It's a bunch that rides steadily,...*³⁹
- *One bunch was striding away manfully,*⁴⁰
- *"The brown bunch was Helen, but*⁴¹: dáno subject complement

příklady PL konstrukce:

- *...and there is a horribly violent battle in which our stalwart bunch escape yet again.*⁴²: zřejmě se jedná o novinovou recenzi filmu Poslední Mohykán. V něm je skupinka (*bunch*) skutečně spíše náhodně složeným souborem jednotlivců, kteří se shledávají a zase rozcházejí.
- *The whole stinking bunch were thrown out after 3 days*⁴³
- *Some of the other installments are sold out, but a bunch are still available,...*⁴⁴: k dispozici jsou jednotlivé kusy ze zbytku, ne celý zbytek dohromady
- *wow, but you bunch are the MOST annoying people.*⁴⁵: jedná se o čtenářský komentář v diskuzi k článku o událostech 11. září 2001 v USA, autor myslí na každého „otravného“ člověka zvlášť. konstrukce je pak podpořena subject complement

³⁹ *Tour de France 92*. Channel 4, 1992, pp. ?? 513 s-units, 8187 words. (nalezeno BNC)

⁴⁰ <http://harlanellison.com/heboard/archive/unca20040928.htm> (18. 6. 2015)

⁴¹ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_text.cgi?q=bunch{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=1964&occ=268&h_start=12678080&h_end=12678080 (cached text, LSE, 18. 6. 2015)

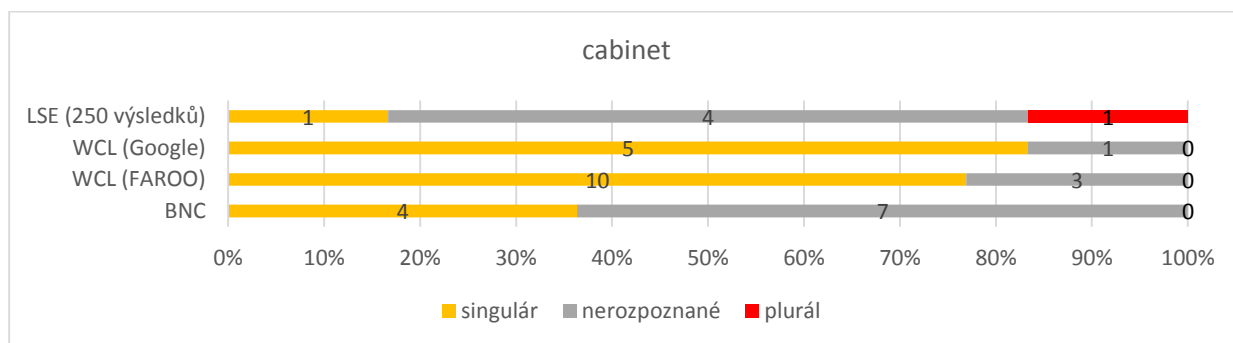
⁴² *Today*. London: News Group Newspapers Ltd, 1992, pp. ?? 7687 s-units, 120337 words. (nalezeno BNC)

⁴³ http://www.snipercountry.com/roster/AllArchives/duty092001_26_28.htm (18. 6. 2015)

⁴⁴ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=bunch,any,1,0,0-2a098be52b1cb2098d152dab9a94d19e-202&seg=0&art=78 (cached, nalezeno LSE, 18. 6. 2015)

⁴⁵ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=bunch,any,1,0,0-2a098be52b1cb2098d152dab9a94d19e-202&seg=0&art=7963 (cached, nalezeno LSE, 18. 6. 2015)

Cabinet

Jedná se o *cabinet* ve významu vláda (kabinet), ne skříňka či kredenc. V BNC bylo hledáno dvakrát, tedy celkem 100 výsledků vyhledávání. SG konstrukcí bylo nalezeno 55,6 %, PL pouhých 2,8 % (1 nález). Zbytek (41,7 %) jsou neurčitelné tvary. Preference SG konstrukce je logicky dána tím, že vláda (kabinet) se veřejnosti svými rozhodnutími prezentuje jako jednotná. Pokud se jedná např. o mocenský boj uvnitř vlády, následuje PL konstrukce (viz příklad PL).

příklady SG konstrukce:

- *The Cabinet includes...*⁴⁶
- *The cabinet sits assembled, nervously awaiting the arrival of the Prime Minister.*⁴⁷

příklad PL konstrukce:

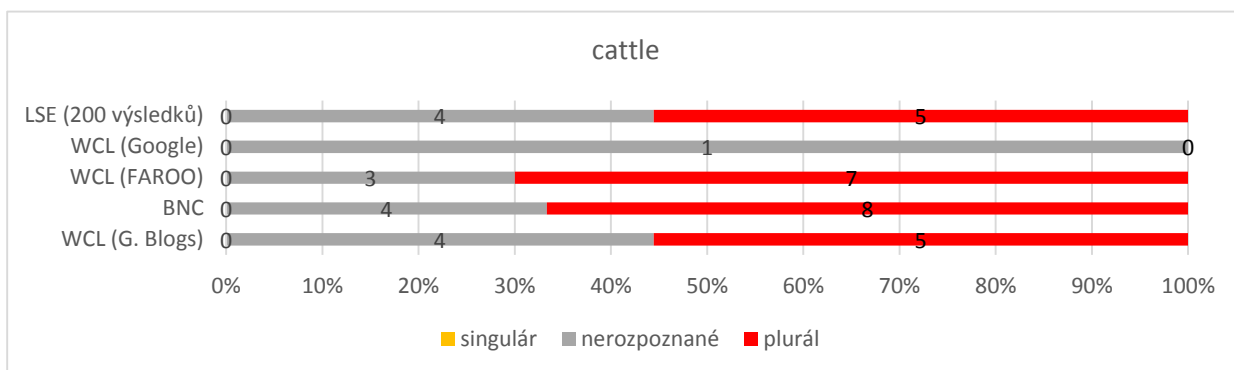
- *...in the UK where even the cabinet are split...*⁴⁸: čtenářský komentář v diskuzi, jedná se však o ilustrativní příklad nejednoty skupiny (kabinetu)

⁴⁶ <https://www.whitehouse.gov/administration/cabinet> (18. 6. 2015)

⁴⁷ <http://www.theage.com.au/federal-politics/political-opinion/a-terrible-moment-of-truth-and-paranoia-direct-from-the-leakiest-cabinet-room-20150602-ghez1m.html> (18. 6. 2015)

⁴⁸ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=cabinet{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=2526 (cached , nalezeno LSE, 18. 6. 2015)

Cattle

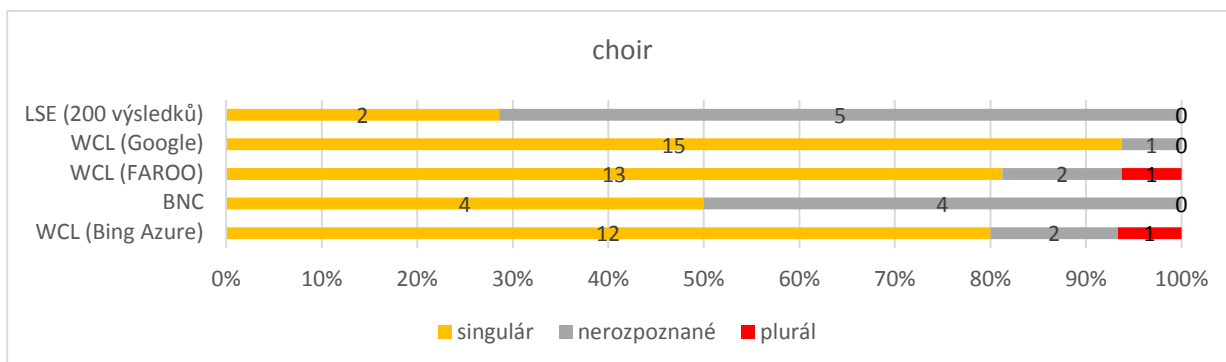

U *Cattle* nebyl nalezen žádný případ SG shody, můžeme tedy konstatovat, že se vyskytuje jen se shodou PL.

příklady PL konstrukce:

- *The spokeswoman said approximately 120,000 cattle were slaughtered...*⁴⁹
- *Australian cattle are being killed with sledgehammers...*⁵⁰
- *...to claims Australian cattle have been slaughtered...*⁵¹
- *This farmer's cattle are big fans of pop music...*⁵²
- *Evidence shows that cattle do not assist with...*⁵³

Choir

Zkoumáno je *choir* ve smyslu pěveckého sboru, případně dalších odvozených významů. Nejedná se o přenesený význam části kostela (kde sbor zpívá). Mezi výsledky nejsou započítána spojení kolektiva *choir* s názvem sboru (*The 62-voice National Lutheran Choir (NLC) is pleased...*). U tohoto kolektiva jasně převažuje SG konstrukce (74,2 %). Výskyt PL konstrukce by se dal označit jako nahodilý. Jeden ze dvou nalezených případů (PL)

⁴⁹ <http://www.abc.net.au/news/2015-06-11/israel-closes-largest-abattoir-over-alleged-animal-abuse/6536992> (16. 6. 2015)

⁵⁰ <http://www.theage.com.au/federal-politics/political-news/australian-cattle-being-killed-with-sledgehammers-in-vietnam-claim-20150519-gh55wx.html> (16. 6. 2015)

⁵¹ <http://www.skynews.com.au/news/top-stories/2015/05/20/govt-warns-aust-cattle-exporters.html> (16. 6. 2015)

⁵² <http://www.brisbanetimes.com.au/entertainment/music/lords-royals-wows-the-cattle-class-20140805-100hmy.html> (16. 6. 2015)

⁵³ <http://www.brisbanetimes.com.au/comment/the-myth-of-alpine-cattle-grazing-20140312-34noc> (16. 6. 2015)

pochází z článku, kde se souběžně vyskytují obě konstrukce. Druhý případ je ovlivněn doplňkem ve větě.

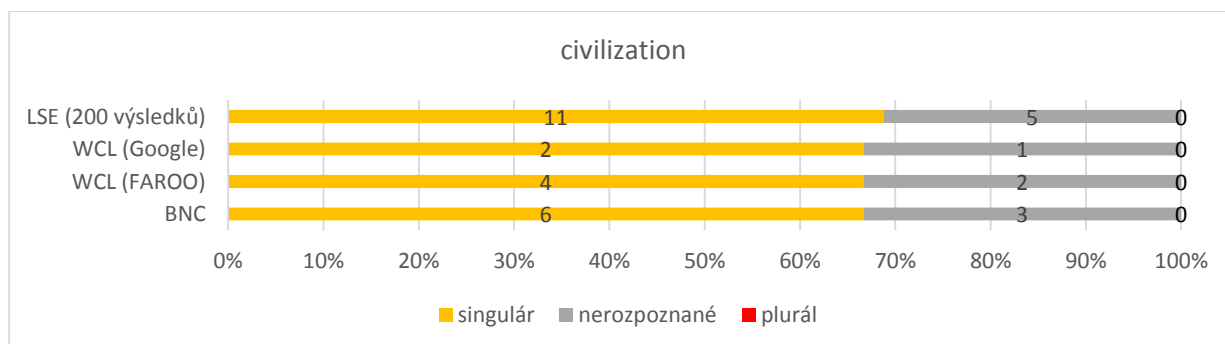
příklady SG konstrukce:

- *The choir has existed since the early 1940s.* ⁵⁴: sbor jako celek
- *Choir Welcomes "Cinderella" to Pioneer Day Concert* ⁵⁵: nadpis článku
- *The recognition that the choir has received has provided them...* ⁵⁶
- *The Choir exists primarily to sing daily services...* ⁵⁷

příklady PL konstrukce:

- *Welsh choir Cor Glanaethwy are the favourites...* ⁵⁸ (také *Also, if the choir go on to become megastars...*)
- *The choir have also given informal carol singing performances...* ⁵⁹ (! ale také SG: *The choir has a diverse repertoire*)

Civilization

Jak vidno, procentuální výsledky v jednotlivých korpusech jsou mimořádně vyrovnané. V BNC bylo vyhledáváno dvakrát, tedy dohromady 100 náhodných výsledků. Nebyl nalezen žádný případ PL konstrukce a podíl SG konstrukcí tvoří 67,6 %.

příklady SG konstrukce:

- *...the Islamic Ottoman Empire civilization was the greatest in the world.* ⁶⁰
- *Every civilization has held to that understanding of marriage until now.* ⁶¹
- *But civilization was not moving that way.* ⁶²

⁵⁴ <http://www.boeingchoir.org/> (17. 6. 2015)

⁵⁵ <http://www.mormontabernaclechoir.org/articles/choir-welcomes-cinderella-pioneer-day.html> (17. 6. 2015)

⁵⁶ <https://www.brooklyntabernacle.org/the-choir> (17. 6. 2015)

⁵⁷ <http://www.kings.cam.ac.uk/choir/about/index.html> (17. 6. 2015)

⁵⁸ http://www.huffingtonpost.co.uk/2015/05/30/britains-got-talent-welsh-choir-simon-cowell_n_7474526.html?ir=UK+Entertainment (17. 6. 2015)

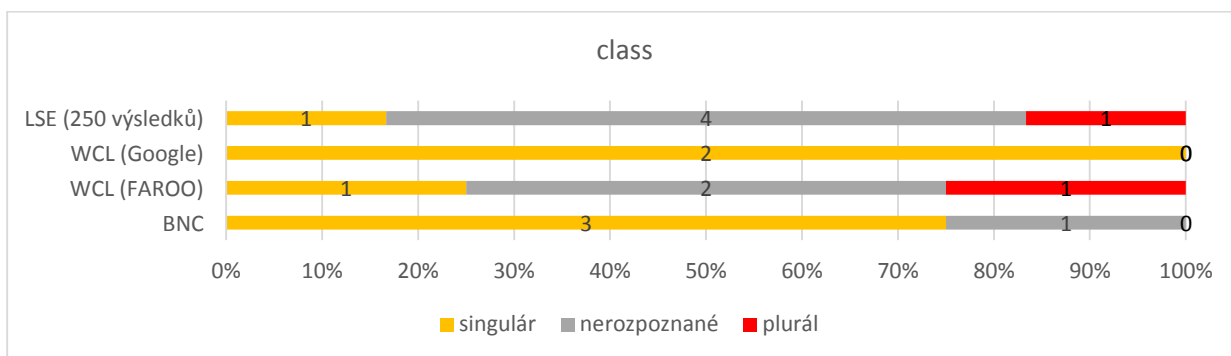
⁵⁹ <http://www.parboldchamberchoir.co.uk/> (18. 6. 2015)

⁶⁰ <http://eaglerising.com/19723/carly-fiorina-says-that-islamic-civilization-was-the-greatest-in-the-world/> (18. 6. 2015)

⁶¹ <http://www.wnd.com/2015/05/dobson-fall-of-western-civilization-at-hand/> (18. 6. 2015)

⁶² *Living space in fact and fiction*. Tristram, P. London: Routledge & Kegan Paul plc, 1989, pp. 1-69. 1297 s-units, 39594 words. (nalezeno BNC)

Class

Mezi výsledky bylo započítáno *class* s významy školní třída a vrstva společnosti. Nicméně relevantních případů bylo nalezeno jen malé množství (15), ze kterých 40 % připadá SG konstrukci, PL jen 13,3 %. Jen těžko tedy můžeme konstatovat tendenci k jedné, či druhé konstrukci.

příklady SG konstrukce:

- *Other studies have shown that social class is as important a factor in the housing conditions...*⁶³: konstrukce jde zde podpořena i doplňkem
- *Graduating class proves they really know...*⁶⁴

příklady PL konstrukce:

- *This isn't proof that the middle class are losing out on having a Disney vacation.*⁶⁵: v článku ale i SG konstrukce (*That doesn't mean the middle class is losing access.*). V PL konstrukci ale autor pravděpodobně myslí na rodiny/lidi ze střední třídy, je zde tedy elipsa.
- *The resulting middle class then got increasingly better pap, even plasma television, and were content.*⁶⁶: dostali to všichni lidé ve střední třídě, ne celá vrstva jednu dohromady

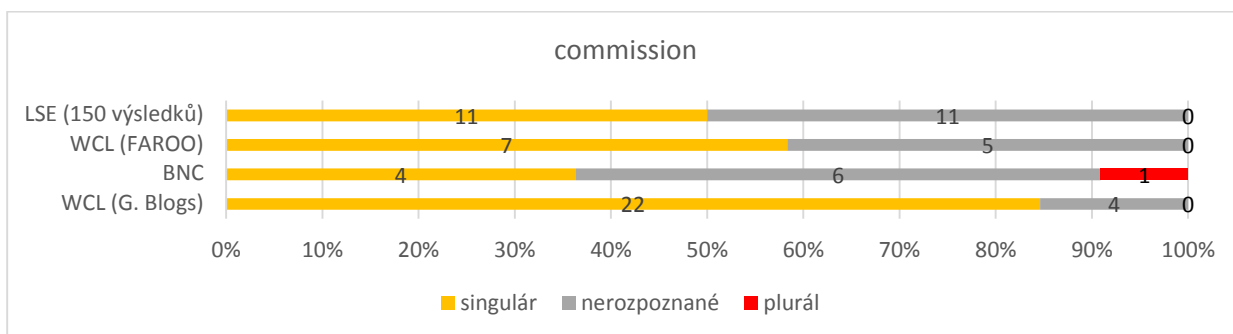
⁶³ *The impact of social policy.* Wilding, P and George, V. London: Routledge & Kegan Paul plc, 1984, pp. 66-172. 1449 s-units, 37894 words. (nalezeno BNC)

⁶⁴ <http://www.today.com/popculture/watch-graduating-class-shake-it-flash-mob-video-t26836> (18. 6. 2015)

⁶⁵ <http://reason.com/blog/2015/06/16/income-inequality-obsession-and-class-en> (18. 6. 2015)

⁶⁶ <https://greentertimes.wordpress.com/2009/08/25/august-24-30/> (18. 6. 2015)

Commission

Mezi výsledky byla započítána i spojení jako např. *The Equal Opportunities Commission (does not concern...)*, tedy jmenovité označení komise. U kolektiva *commission* byl nalezen pouze jeden případ PL shody. Podíl SG konstrukce činí 62 %. Je zde tedy jasná preference SG konstrukce.

příklady SG konstrukce:

- *The commission is meant to provide independent citizen oversight of the police.* ⁶⁷: účelem komise jako celku je...
- *The Commission has said...* ⁶⁸

příklady PL konstrukce:

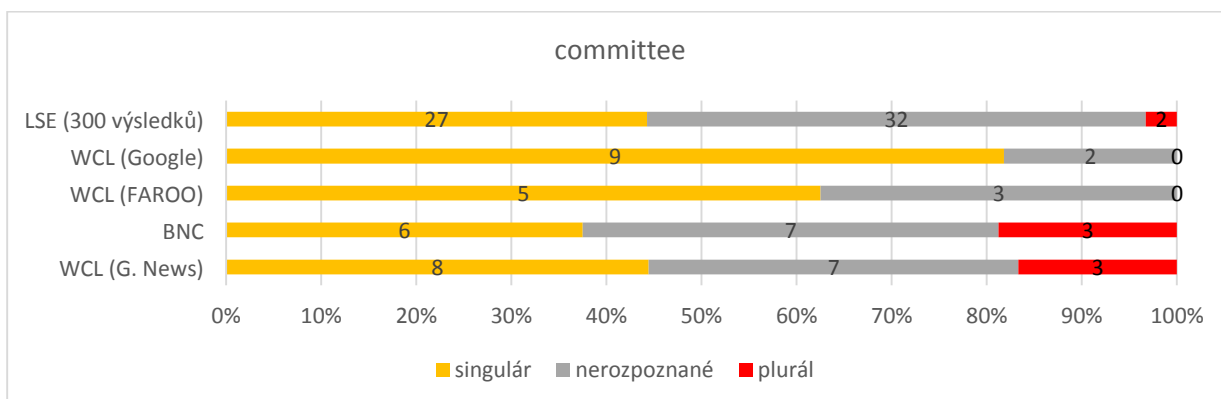
- *The European Commission are working for radical cuts leading to abolition of subsidies throughout the Community and we strongly support their efforts.* ⁶⁹ autor zde zjevně pojímá komisi jako jednotlivé komisaře. Mohla by zde však bez problémů být i SG konstrukce

⁶⁷ <http://edition.cnn.com/2015/06/17/us/rachel-dolezal-spokane-commission/> (19. 6. 2015)

⁶⁸ <http://www.bbc.co.uk/democracylive/europe-33165621> (19. 6. 2015)

⁶⁹ **A8K** [*Guardian, electronic edition of 19891123*]. London: Guardian Newspapers Ltd, 1989, Home material, pp. ??, 1172 s-units, 22894 words. (nalezeno BNC)

Committee

U kolektiva *committee* je z grafu patrná jasná převaha preference SG konstrukce.

příklady SG konstrukce:

- ... *the Select Committee on Benghazi has a "more limited jurisdiction."* ⁷⁰
- *House Oversight Committee Has 'No Confidence' in DEA Chief* ⁷¹
- *Still-Divided Committee Passes Data Breach Bill* ⁷² - nadpis článku

příklady PL konstrukce:

- *House judiciary committee approve bill that...* ⁷³: v článku se píše o odpůrcích a příznivcích návrhu zákona -> nejednota uvnitř komise
- *Ironically at the time the committee were in session,...* ⁷⁴: Jedná se o komentář v diskuzi, nemusí se tedy jednat o příklad standardní angličtiny
- *..., the committee are going to think it pretty odd that Mum's got a bun in the oven.* (Polo, Cooper J., 1991; nalezeno BNC)

⁷⁰ <http://www.politico.com/story/2015/04/trey-gowdy-hillary-clinton-2016-benghazi-email-server-subpoena-117026.html> (6. 6. 2015)

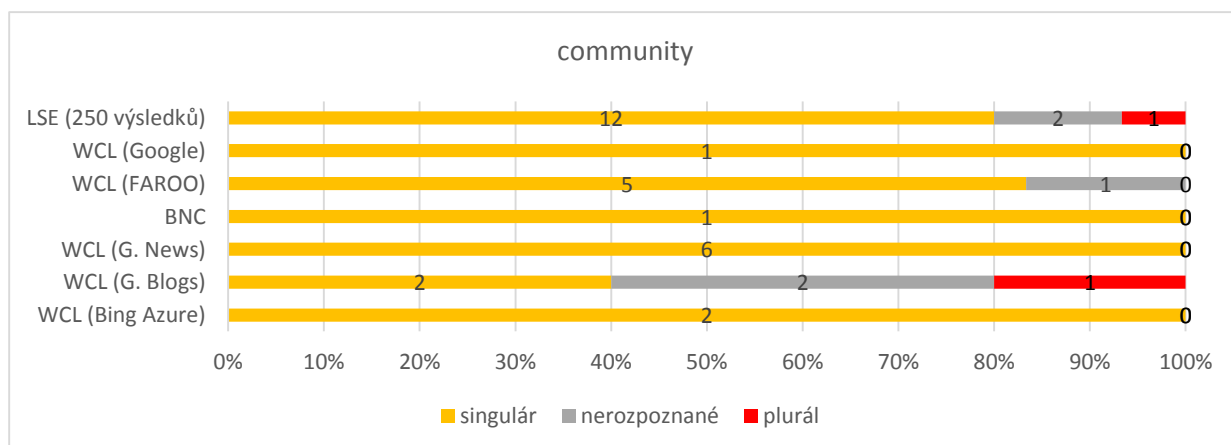
⁷¹ <http://reason.com/blog/2015/04/15/house-oversight-committee-has-no-confide#.4f07wu:MdS0> (6. 6. 2015)

⁷² <http://www.multichannel.com/news/policy/still-divided-committee-passes-data-breach-bill/389815> (8. 6. 2015)

⁷³ <http://charlotte.suntimes.com/clt-news/clt-politics-government/7/93/81534/house-judiciar> (6. 6. 2015)

⁷⁴ <http://www.pprune.org/archive/index.php/t-360810.html> (8. 6. 2015)

Community

I přes nevysoký počet nalezených výsledků (většinou nebylo v pozici podmětu) je u kolektiva *community* jasná tendence k SG konstrukci. Případy PL konstrukce byly nalezeny pouze 2, z toho jeden by mohl být konstruován i jako SG.

příklady SG konstrukce:

- *Native community in the Far North receives first bound books in own language*⁷⁵: nadpis článku, knihy jsou určeny pro celou komunitu, ne jen její vybrané členy
- *The TLA community deals with this by never expecting answers to such questions.*⁷⁶
- *The question addressed in this paper is whether the donor community is giving...*⁷⁷

příklady PL konstrukce:

- *The Jewish community call it 'Hannukah'...*⁷⁸: zde je důvod PL konstrukce nejasný, stejně tak by mohla být konstrukce SG (celá komunita to tak nazývá)
- *... community rally around QB Burris...*⁷⁹: všichni lidé z komunity ho podporují

⁷⁵ <http://www.godutch.com/newspaper/index.php?id=478> (9. 6. 2015)

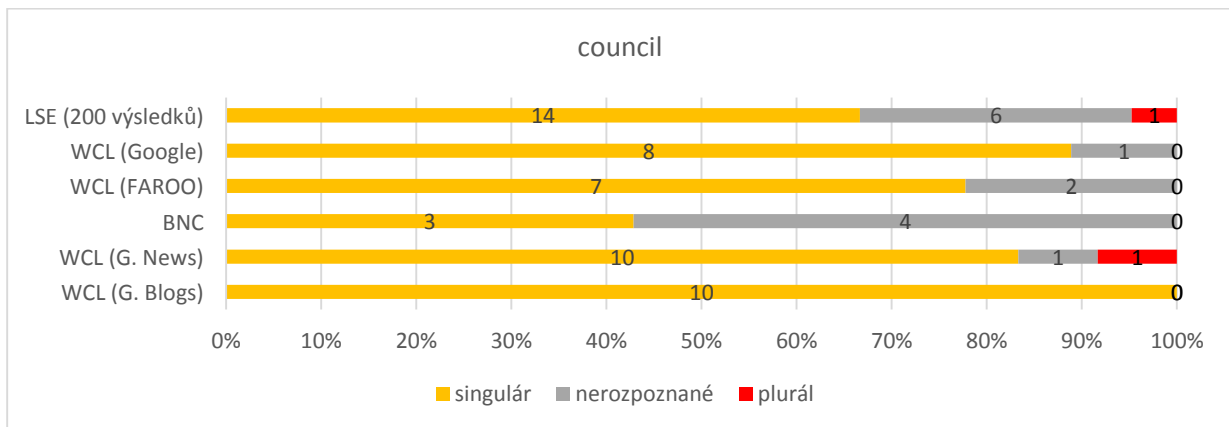
⁷⁶ nalezeno LSE, stránka však již není přístupná

⁷⁷ <http://popindex.princeton.edu/browse/v58/n1/a.html> (9. 6. 2015)

⁷⁸ <http://www.zionministry.com/12tribes.html> (9. 6. 2015)

⁷⁹ <http://ottawacitizen.com/sports/local-sports/redblacks-community-rally-around-burris-as-he-pushes-for-permanent-residency-in-canada> (9. 6. 2015)

Council

U kolektiva *council* je z grafu jasná převaha preference SG konstrukce. Průměrně SG: 76,5 %; PL: 2,3 % z celkového počtu nalezených případů.

příklady SG konstrukce:

- *The council meets in a public session when it discusses or votes...*⁸⁰: Celá rada (koncil) se shází
rada (koncil) se shází -> jednotná skupina
- *City Council pushes for Mayor de Blasio to hire more NYPD cops*⁸¹

příklady PL konstrukce:

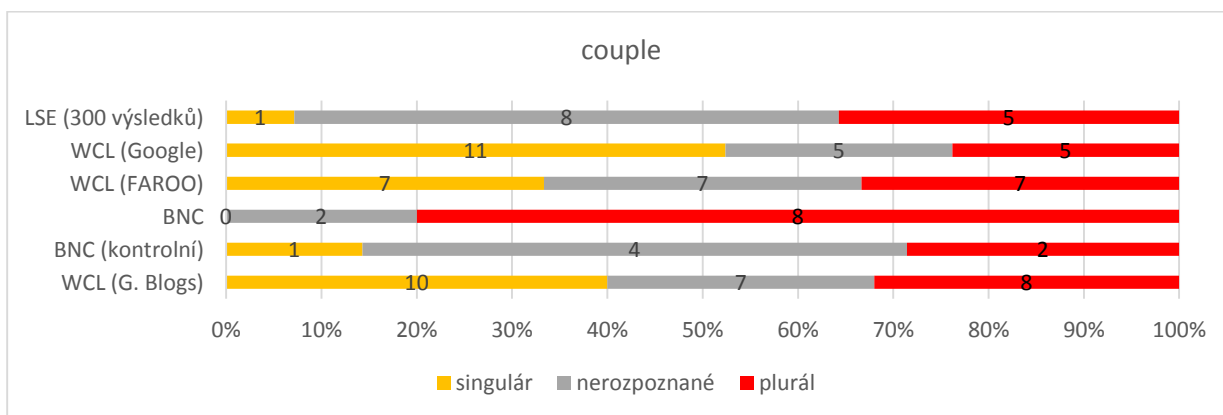
- *The council say returning to streets days later*⁸²: jediný případ PL konstrukce v článku, vedle toho několik případů SG -> možná tisková chyba
- *The council think that a fee of two guineas may be sufficient on this occasion...* (Scott W., Redgauntlet, 1824; nalezeno LSE) -> pravděpodobně vliv estetiky či doby autorství

⁸⁰ <http://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/configurations/> (8. 6. 2015)

⁸¹ <http://www.nydailynews.com/news/politics/city-council-pushes-de-blasio-hire-nypd-cops-article-1.2183019> (8. 6. 2015)

⁸² <http://www.express.co.uk/news/uk/570179/Council-blasted-big-brother-spying-residents> (8. 6. 2015)

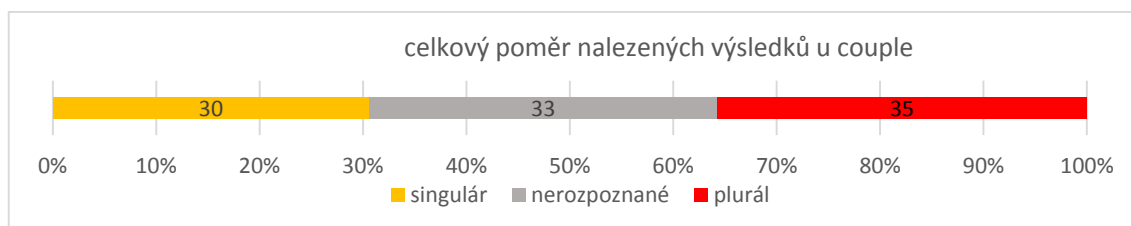
Couple

Couple je velmi specifickým kolektivem. Od ostatních se liší tím, že svým primárním významem označuje přesný počet jednotlivců ve skupině, a to dva. Díky této vlastnosti si v lingvistice zaslouhuje zvýšenou pozornost (viz 2.1). Figuruje i v jedné naší hypotéze. Předmětem je zde tedy *couple* označující dvě osoby. Ne jako kvantifikátor (*couple of sth*) nebo v jiných významech.

V BNC zde bylo provedeno mimořádné kontrolní měření, jelikož v prvním pokusu byly sebrány výsledky, které se velmi vymykaly ostatním korpusům. Druhé měření sice přineslo méně výsledků, ale procentuálně již koresponduje s ostatními výsledky. Za příčinu vyšínutí prvního měření lze tedy považovat faktor náhody.

Další graf znázorňuje celkový poměr konstrukcí v nalezených výsledcích. Čísla: SG: 30,6 %, PL: 35,7 %, neurčitě: 33,7%. Není zde tedy výrazně převažující preference k jedné z konstrukcí.

příklady SG konstrukce:

- *The Stork couple is here* ⁸³
- *The couple was "clearly informed..."* ⁸⁴: byli jednotně informováni, ale ve stejném článku: *That's why couple Angela Collins and Margaret Elizabeth Hanson say they chose...*: v případě, že jsou osoby pár tvořící jmenované, následuje PL konstrukce)

⁸³ <http://www.educationrevolution.org/issue32.html> (stránka již neexistuje, nalezeno LSE – dostupné z uložené formy stránky „cached“)

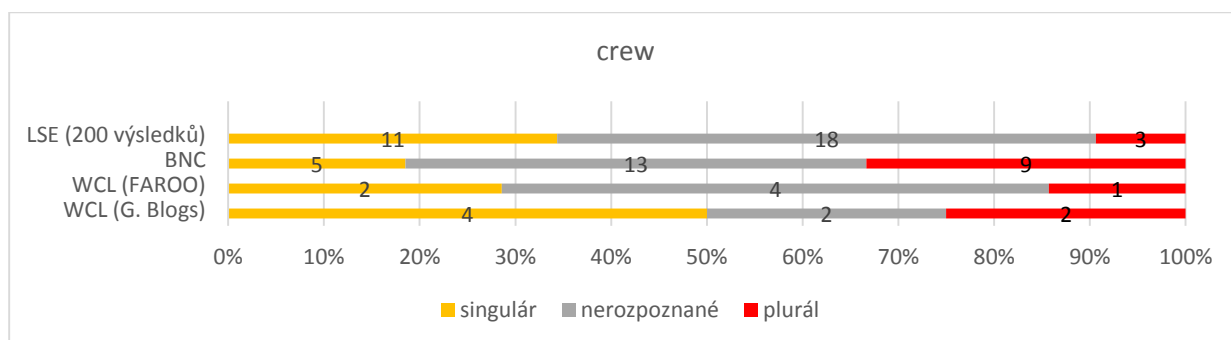
⁸⁴ <http://www.nbcnews.com/news/us-news/sperm-bank-xytex-corp-sued-after-donor-details-emerge-7-n345171> (10. 6. 2015)

- *Kentucky couple married 73 years dies 5 minutes apart*⁸⁵: autor zde zřejmě považuje, jakoby pár zemřel společně

příklady PL konstrukce:

- *When the couple were done eating...*⁸⁶: jedl každý svoje jídlo
- *The couple were tried separately.*⁸⁷: ilustrativní příklad PL konstrukce – byli souzeni (vyslýcháni) každý zvlášť
- *'Big Brother' Couple Kimberly Kisselovich And Steven Goode Are FINALLY Married*⁸⁸: spojení *couple + be married* se konstruuje vždy jako plurál, to je zde navíc podpořeno jmenováním obou osob, (srov. *That's why couple Angela Collins and Margaret Elizabeth Hanson say they chose...*)
- *Amorous Italian couple who had such noisy sex the neighbours were forced to move out are fined £9,000.*⁸⁹

Crew

Poměr mezi konstrukcemi – 29,7% SG, 20, 3% PL (pokud nevezeme v potaz neurčité tvary tak 59,5 % proti 40,5 %) – je proti jiným kolektivům poměrně vyrovnaný. Zajímavé je, že jediným korpusem, kde byla zjištěna převaha PL tvarů, byl BNC (ve kterém bylo vyhledáváno 2x, tedy 100 náhodných výsledků). Na základě toho můžeme tvrdit, že v BrE se častěji vyskytuje PL konstrukce.

příklady SG konstrukce:

- *... while crew stays at hotel.*⁹⁰: nadpis článku
- *The Soyuz TMA-15M crew relaxes after being helped...*⁹¹
- *"my crew is the best in the Command..."*⁹²
- *...and if the crew is reduced to three...*⁹³

⁸⁵ <http://wkrn.com/2015/04/18/kentucky-couple-married-73-years-dies-5-minutes-apart/> (10. 6. 2015)

⁸⁶ <http://wgnv.com/2015/06/07/why-a-waitress-left-a-couple-this-note-instead-of-their-bill/> (9. 6. 2015)

⁸⁷ <http://www.mirror.co.uk/news/real-life-stories/schoolteacher-strangled-beaten-death-jealous-5530310> (10. 6. 2015)

⁸⁸ http://www.huffingtonpost.co.uk/2015/04/20/big-brother-couple-wedding-steven-kimberly-married_n_7098714.html (10. 6. 2015)

⁸⁹ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3047545/Amorous-Italian-couple-noisy-sex-neighbours-forced-fined-9-000.html> (10. 6. 2015)

⁹⁰ <http://www.ctvnews.ca/canada/airline-passengers-stranded-in-n-l-barracks-while-crew-stays-at-hotel-1.2422087> (20. 6. 2015)

⁹¹ <http://www.cbsnews.com/news/station-crew-undocks-heads-for-home-after-200-days/> (20. 6. 2015)

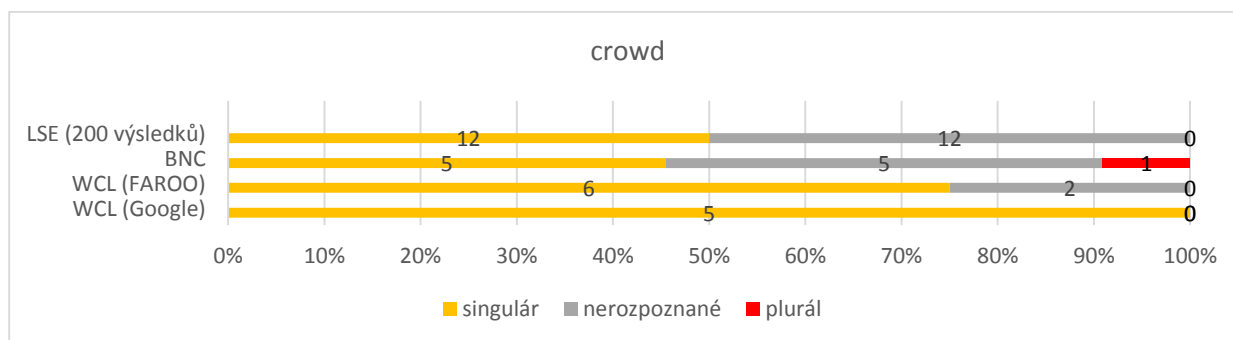
⁹² **J56** *Hamish: the story of a pathfinder*. Mahaddie, Gp Capt T G. UK: Ian Allan Ltd, 1989, pp. 11-88. 1442 s-units, 41800 words. (BNC)

⁹³ **A77** *A day in the life of the British Army*. Dewar, Michael. Newton Abbot, Devon: David & Charles Publishers plc, 1990, pp. ?? . 1894 s-units, 39275 words. (BNC)

příklady PL konstrukce:

- *Crew Return Safely After Long Space Station Mission*⁹⁴: článek začíná větou „Three space station crew members have returned“ -> autor má v nadpisu zřejmě na mysli členy posádky než posádku jako celek
- *...the crew of this aircraft were rescued near the Sicilian coast.*⁹⁵
- *'The TV crew on The Darling Buds Of May know that I hate my backside, so they're always...*⁹⁶
- *The crew begin to rig the camera equipment on a platform.*⁹⁷

Crowd

Ze sebraných výsledků je patrné, že *crowd* má silnou tendenci k SG konstrukci (58,3 % ze všech případů, kde bylo *crowd* ve funkci podmětu).

příklady SG konstrukce:

- *After the rains subsided, the crowd begins heading toward...*⁹⁸: popisek fotografie
- *The crowd is his element...*⁹⁹: ovlivněno subject complement
- *...except the crowd was estimated at 5,000.*¹⁰⁰

příklady PL konstrukce:

- *The crowd go delirious, the band respond with the entire concept.*¹⁰¹

⁹⁴ <http://news.discovery.com/space/crew-return-safely-after-long-space-station-mission-150611.htm> (20. 6. 2015)

⁹⁵ **CA8** *Malta: the hurricane years 1940–41*. Malizia, Nicola; Cull, Brian; Shores, Christopher. London: Grub Street, 1987, pp. 144–253. 1744 s-units, 31512 words. (nalezeno BNC)

⁹⁶ **CH1** *The Daily Mirror*. London: Mirror Group Newspapers, 1992, pp. ?? 9942 s-units, 139468 words. (nalezeno BNC)

⁹⁷ **FAJ** *Masai dreaming*. Cartwright, J. Basingstoke: Macmillan Publishers Ltd, 1993, pp. 50–182. 3204 s-units, 41059 words.

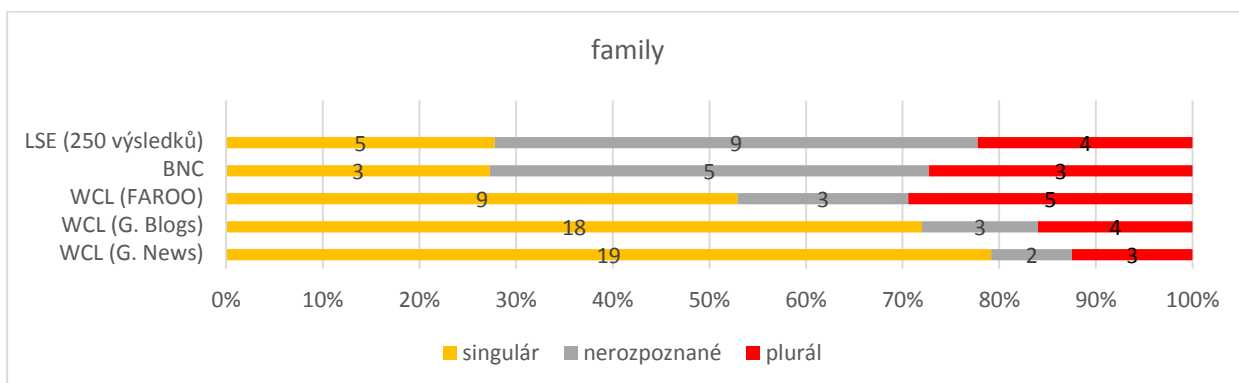
⁹⁸ <http://chicago.suntimes.com/blackhawks-hockey/7/71/699685/watch-live-blackhawks-stanley-cup-parade-rally> (20. 6. 2015)

⁹⁹ <http://stoweboyd.com/post/121834714527/the-crowd-is-his-element-as-the-air-is-that-of> (20. 6. 2015)

¹⁰⁰ <http://www.npr.org/sections/itsallpolitics/2015/06/15/414689799/bernie-sanders-stunned-by-large-crowds-showing-up-for-him> (20. 6. 2015)

¹⁰¹ **HWX** *Sounds*. London: Spotlight Publications, 1990, pp. ?? 2591 s-units, 45463 words. (BNC)

Family

Započítány byly výsledky jak s významem primárním (rodina), tak s významy sekundárními, a to např. čeleď nebo rod. Především díky zde na počet výsledků velmi produktivnímu celému WCL korpusu je u *family* jasně zřetelná tendence k SG konstrukci (56,8 %). Nicméně PL není nijak výjimečný (20 %). Během výzkumu bylo mmj. zjištěno, že pokud kolektivu předchází přívlastek rodinu jmenující (*The Obama family...*), následuje vždy SG konstrukce (nebyl nalezen žádný PL).

příklady SG konstrukce:

- *The family of a British teen is in shock...*¹⁰²
- *A British family has recognized their teenage son...*¹⁰³
- *The Hill family hopes finding a cure for DIPG will...*¹⁰⁴

příklady PL konstrukce:

- *...said her family were forbidden from seeing...*¹⁰⁵: zjevně je zde myšleno na jednotlivé členy rodiny
- *...said the family were normal and quiet.*¹⁰⁶
- *...whose family fear they may have travelled...*
- *The clues that a large family live in this imposing Victorian home...*¹⁰⁷

¹⁰² <http://www.foxnews.com/world/2015/06/15/family-british-teen-fears-carried-out-suicide-bombing-for-isis-in-iraq/> (16. 6. 2015)

¹⁰³ <http://dailycaller.com/2015/06/15/family-spots-17-year-old-son-in-isis-picture/> (16. 6. 2015)

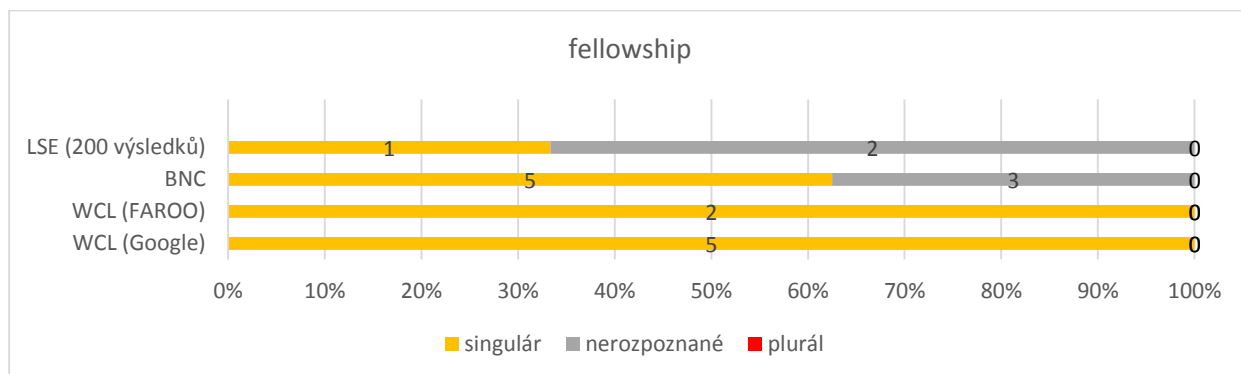
¹⁰⁴ <http://news.yahoo.com/lauren-hills-family-continues-fight-against-brain-cancer-002718424--spt.html> (16. 6. 2015)

¹⁰⁵ <http://www.smh.com.au/lifestyle/celebrity/ls-celebrity-news/brynne-edelsten-denied-by-security-from-seeing-her-family-during-wedding-to-geoff-20150616-ghp0zv.html> (16. 6. 2015)

¹⁰⁶ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3125096/Fears-family-12-Bradford-fled-join-Islamic-State.html> (16. 6. 2015)

¹⁰⁷ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3125488/Meet-family-17-children-don-t-penny-benefits-18-pints-milk-12-washing-loads-DAY-Exhausted-thinking-parents-Britain-s-biggest-family-run-business-too.html> (16. 6. 2015)

Fellowship

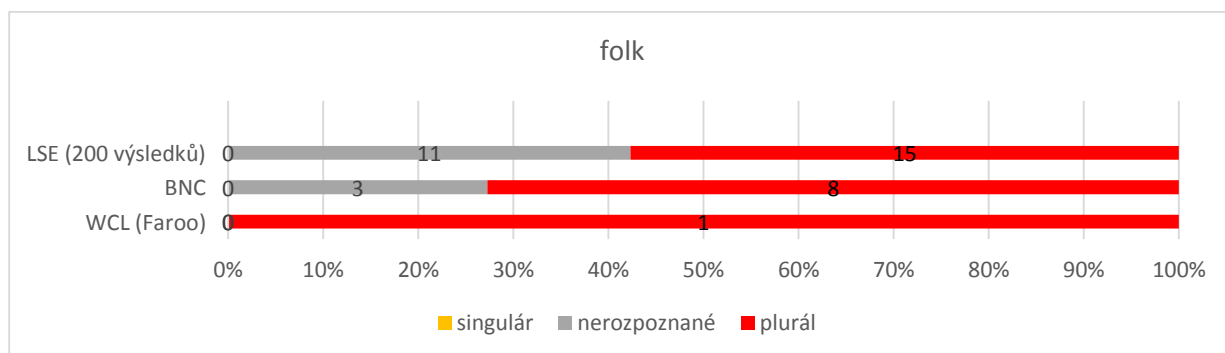

Jedná se zde samozřejmě s významem společenství (např. Společenstvo prstenu), ne postgraduálního stipendia či jiných sekundárních významů. Celkově zde kvalita výzkumu trpí nízkým počtem nalezených výsledků, nicméně nebyla nalezena žádná PL konstrukce a je zde tedy jasná preference SG konstrukce.

příklady SG konstrukce:

- *The fellowship has no denominational organization* ¹⁰⁸
- *The Fellowship of the Ring was formed as a...* ¹⁰⁹

Folk

Folk ve významu lidé se konstruuje výhradně jako PL (63,2 % ze všech výsledků). SG konstrukce nebyla nalezena žádná (0 %). V některých korpusech nebyly nalezeny žádné výsledky, jelikož se v nich *folk* vyskytovalo v jiných významech (především jako přídavné jméno lidový (*folk music*)).

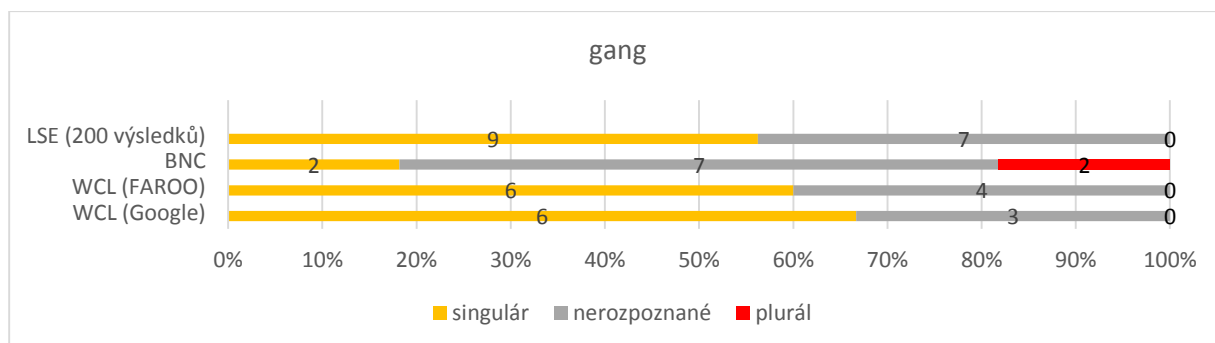
příklady PL konstrukce:

¹⁰⁸ <http://faithcommunitiestoday.org/independent-christian-church-churches-christ-instrumental> (10. 6. 2015)

¹⁰⁹ http://lotr.wikia.com/wiki/Fellowship_of_the_Ring (10. 6. 2015)

- *The good folk of Yorkshire have a bit of a...*¹¹⁰ (také *Yorkshire folk are simply...*)
- *The young folk were emigrating en masse.*¹¹¹
- *Folk laugh at him and his funny wee moustache...*¹¹²
- *...and travel like the local folk do.*¹¹³
- *...I was heartened to see just how determined folk are to continue the fight...*¹¹⁴

Gang

Gang vykazuje silnou tendenci k SG konstrukci (50 %). Případy PL byly nalezeny pouze 2, a to navíc v BNC, kde ve stejném počtu byly nalezeny SG případy. Na základě toho lze konstatovat, že v BrE se *gang* vyskytuje v PL ve stejné míře jako v SG.

příklady SG konstrukce:

- *...the gang has been in a war with...*¹¹⁵
- *The gang was named after...*¹¹⁶
- *A notorious Boston gang with ties to Stoughton was effectively dismantled...*¹¹⁷
- *A GANG stealing to order are believed to be behind the theft...*¹¹⁸

příklady PL konstrukce:

- *Right now Britain is going through dark days — because the gang now in power are determined to destroy...*¹¹⁹

¹¹⁰ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3104968/Tight-Yorkshire-folk-simply-cannier-cash-County-s-residents-sensible-money-rest-UK.html> (12. 6. 2015)

¹¹¹ *The part-time holding*. Abercrombie, Keith. Langholm, Dumfriesshire: The Arkleton Trust, 1981 (nalezeno BNC)

¹¹² *Maggie Jordan*. Blair, Emma. London: Bantam (Corgi), 1990 (nalezeno BNC)

¹¹³ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=folk{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=593 (cached, nalezeno LSE, 12. 6. 2015)

¹¹⁴ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=folk{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=4878 (cached, nalezeno LSE, 12. 6. 2015)

¹¹⁵ <http://abcnews.go.com/US/wireStory/us-authorities-48-boston-gang-members-associates-indicted-31864410> (20. 6. 2015)

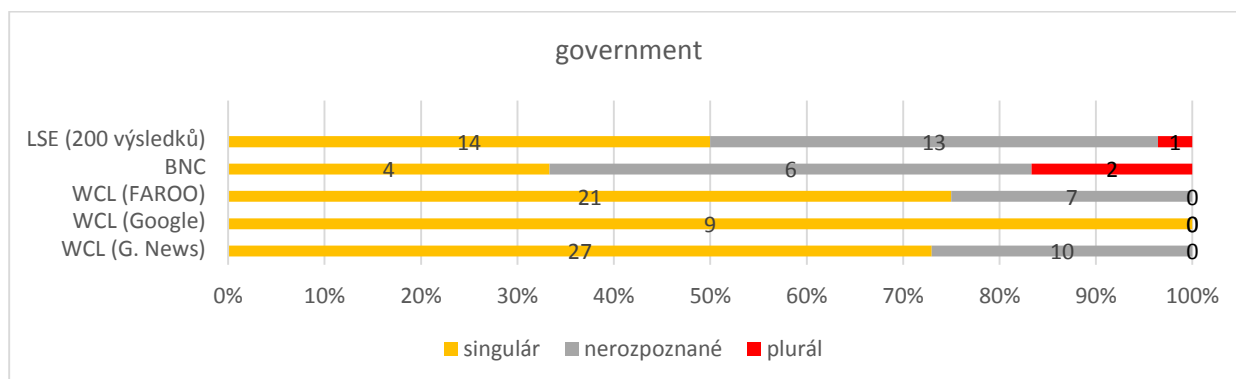
¹¹⁶ <https://www.bostonglobe.com/2015/06/18/boston-police-and-fbi-launch-raids-and-arrest-dozens-gun-and-drug-charges/wg5vmJr5u89Rlm6DKaVwKL/story.html> (20. 6. 2015)

¹¹⁷ <http://patch.com/massachusetts/stoughton/feds-dismantle-boston-gangs-stoughton-ties-0> (20. 6. 2015)

¹¹⁸ **KZF** [*Belfast Telegraph*]. Belfast: Belfast Telegraph Newspapers Ltd, n.d., World affairs material, pp. ??, 1827 s-units, 31887 words. (BNC)

¹¹⁹ **HH3** *New Internationalist*. u.p., n.d., pp. ??, 15425 s-units, 241973 words. (BNC)

Government

65,8 % z všech nalezených případů připadá SG konstrukci. PL byly dohromady nalezeny pouze 3 (2,6 %), které navíc pochází jen od mluvčích BrE. U *government* je tedy jasná tendence k SG konstrukci.

příklady SG konstrukce:

- *The Welsh Government is the devolved Government for Wales.*¹²⁰
- *The government also plans to reduce spending on...*¹²¹
- *Once the new government takes power...*¹²²

příklady PL konstrukce:

- *Other countries have used systems of this kind with success and the Government have concluded that...*¹²³
- *I hope that the Government do not intend to set...*¹²⁴
- *This is typical, though the government have committed... and the government have taken three months...*¹²⁵: jedná se mluvčího BrE

¹²⁰ <http://gov.wales/?lang=en> (21. 6. 2015)

¹²¹ <http://www.reuters.com/article/2015/06/20/us-britain-economy-protest-idUSKBN0P00ID20150620> (21. 6. 2015)

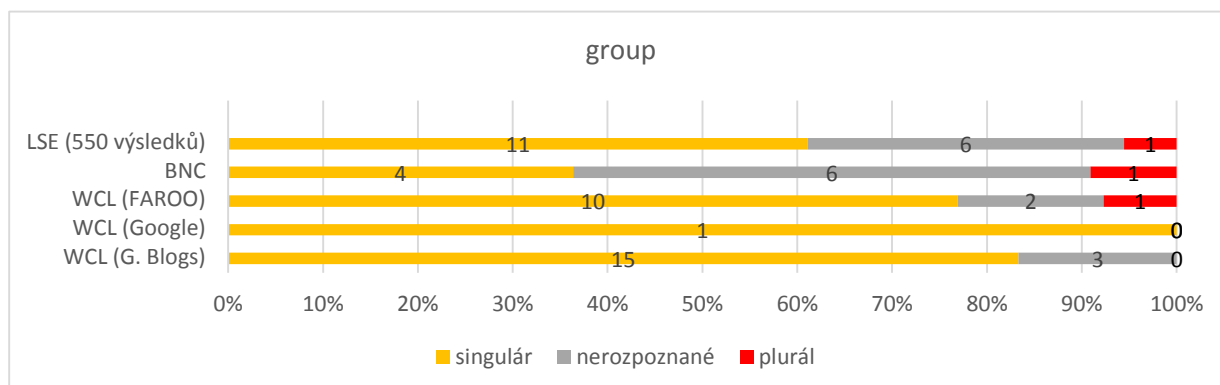
¹²² http://globaleconomicanalysis.blogspot.cz/2015/06/euroskeptics-to-form-government-in_19.html (21. 6. 2015)

¹²³ *EEC Responses in crime, volume 2.* Windlesham. Oxford: Oxford University Press, 1993, pp. 1-143. 1606 s-units, 43314 words. (BNC)

¹²⁴ *HHX [Hansard extracts 1991–1992].* London: HMSO, 1992, pp. ??, 20394 s-units, 401105 words. (BNC)

¹²⁵ http://home.intekom.com/tm_info/rw00418.htm (21. 6. 2015)

Group

Kolektivum *group* vykazuje jasnou tendenci k SG konstrukci.

Navýšený počet zobrazených výsledků v LSE (550 namísto standardních 200) byl způsoben velkým množstvím duplicitních a nerelevantních záznamů z jedné internetové stránky (freepatentsonline.com).

příklady SG konstrukce:

- *The group is openly sympathetic to Gamergate...*¹²⁶
- *The group was passing in front of a vehicle...*¹²⁷

příklady PL konstrukce:

- *... the group were told to move out...*¹²⁸ : Zde je volba slovesného tvaru ovlivněna pravděpodobně preferencí autora či variantou angličtiny (BrE), jelikož skupina je zde prezentována jako jednotný celek
- *The group, all from Liverpool, are Tom Knowles...*¹²⁹: zde je patrná rozdělenost skupiny na jednotlivce, kteří ji tvoří
- *The group were also aware that...*¹³⁰: jedná se o komentář v uživatelské diskuzi, není proto možné ověřit, jedná-li se o standardní formu angličtiny; v předchozí části komentáře také zmiňuje jen některé členy skupiny, což by mohl být další faktor ovlivňující volbu PL

¹²⁶ <http://dailycaller.com/2015/04/18/female-group-ejected-from-comic-expo-for-criticizing-feminism/> (20. 5. 2015)

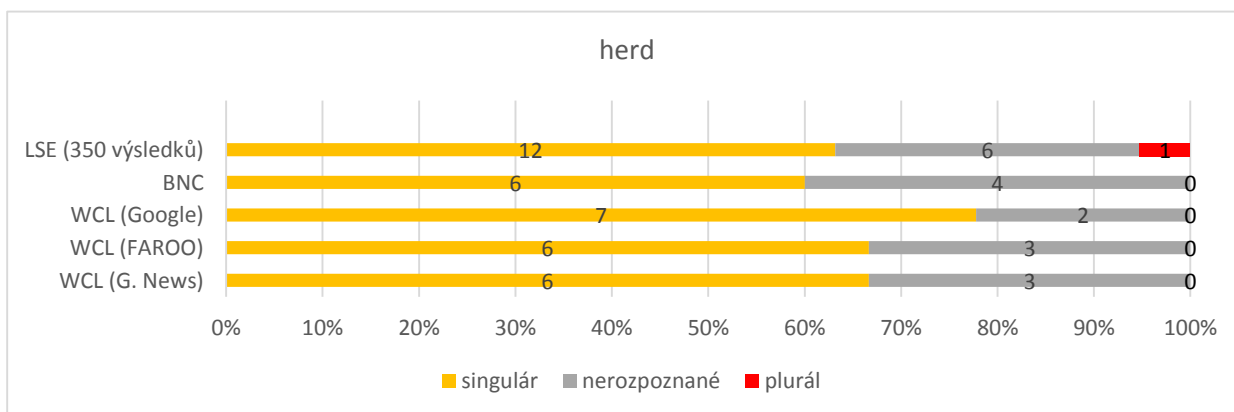
¹²⁷ <http://dailycaller.com/2015/04/19/concealed-carrying-chicago-uber-driver-defends-group-of-pedestrians-against-wild-gunman/> (20. 5. 2015)

¹²⁸ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3043907/Gipsy-group-exploited-human-rights-laws-stay-illegal-camp-win-200-000-court-battle-stay.html> (20. 5. 2015)

¹²⁹ Liverpool Echo & Dailypost, Liverpool; nalezeno BNC

¹³⁰ <http://www.pprune.org/archive/index.php/t-360810.html> (20. 5. 2015)

Herd

U kolektiva *herd* je z grafu jasná převažující preference SG konstrukce. V průměru 67 % z celkového počtu nalezených případů proti pouhému 1 % PL. Do výsledků nebyla brána v potaz spojení *herd of*.

příklady SG konstrukce:

- *The growing bison herd occupying ... is decimating the area's ecosystem*¹³¹: Stádo celkově ničí ekosystém, ne jen jeho vybraní jedinci
- *The herd tends to flee together*¹³²: Stádo obvykle prchá společně -> příkladná ukázka jednoty skupiny, tedy SG konstrukce

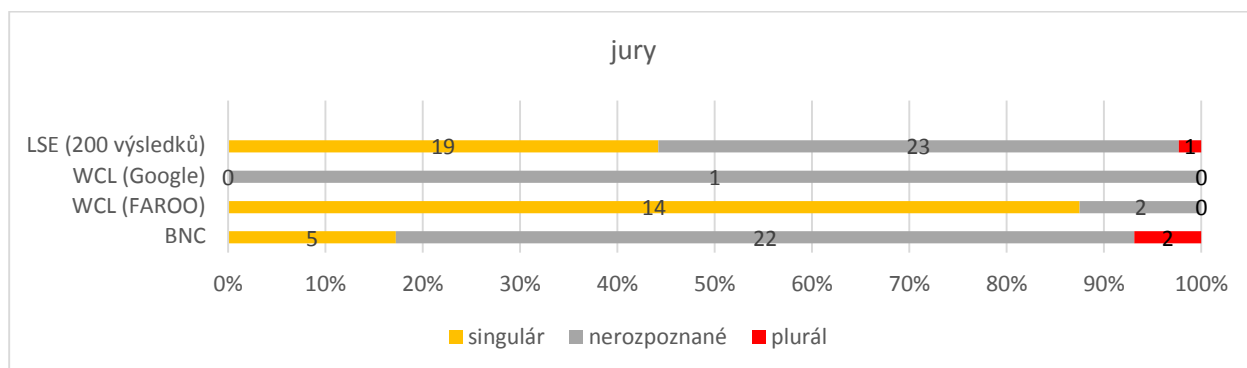
příklady PL konstrukce:

- *...as the herd have come to drink...* (nalezeno LSE – již nedostupná stránka uložena v korpusu)

¹³¹ <http://www.foxnews.com/us/2015/03/08/hunters-may-get-chance-at-bison-in-grand-canyon-national-park/> (8. 6. 2015)

¹³² MORRIS, Desmond. *Animalwatching: A field guide to animal behaviour*. London: Arrow (Random Century Group), 1991. ISBN 9780099877202; nalezeno BNC (20. 5. 2015)

Jury

Jak vidno z grafu, velké množství nalezených výsledků je neurčitelných slovesných tvarů (např. *A jury convicted Poindexter in 1990...*). Nicméně z poměru mezi určitelnými je jasná preference SG konstrukce (42,7 % proti 3,4 % PL). V BNC bylo vyhledáváno 2x, tedy dohromady 100 náhodných výsledků.

příklady SG konstrukce:

- *Monday, the full jury was seated...*¹³³
- *The jury at the trial of ...,..., has been discharged after being unable to reach a verdict.*¹³⁴
- *A jury was selected Tuesday in...*¹³⁵
- *This afternoon, the jury was taken to the house.*¹³⁶
- *So the jury is still out as to the reality of all this.*¹³⁷

příklady PL konstrukce:

- *I think it's better the jury know that they're being shown everything of relevance.*¹³⁸: záznam mluveného projevu
- *The jury cast their vote by secret ballot...*¹³⁹: zjevné pojetí poroty jako jednotlivých členů
- *...the Petit Jury was dismissed the grand jury were empannelled and...*¹⁴⁰

¹³³ <http://fox59.com/live-blog-day-1-richmond-hill-trial-jury-selection/> (17. 6. 2015)

¹³⁴ <http://www.brisbanetimes.com.au/nsw/jury-for-allira-green-stabbing-case-discharged-after-being-unable-to-reach-verdict-20150616-ghpjxl.html> (17. 6. 2015)

¹³⁵ <http://abcnews.go.com/US/wireStory/jury-selection-begin-oklahoma-man-accused-abuse-31628442> (17. 6. 2015)

¹³⁶ [Central News autocue data.] u.p., n.d., pp. ??, 3653 s-units, 39623 words. (nalezeno BNC)

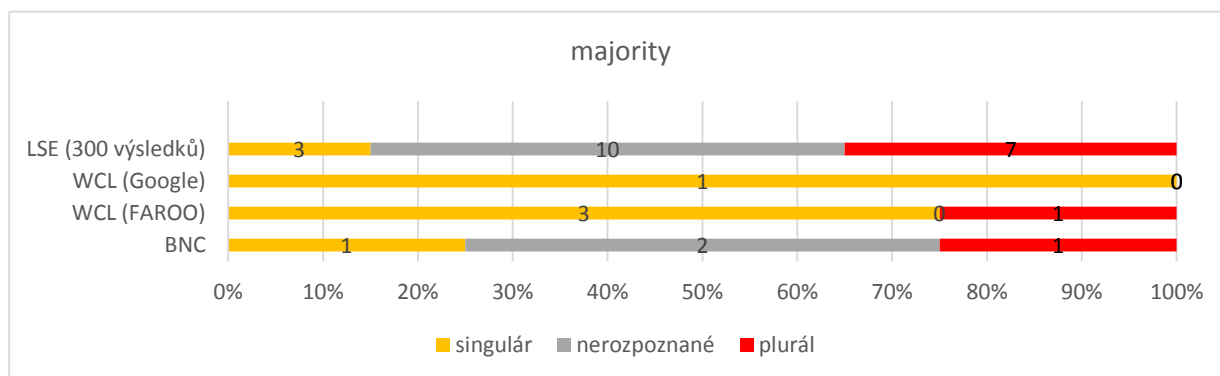
¹³⁷ <http://www.earthrainbownetwork.com/BigBrother.htm> (17. 6. 2015)

¹³⁸ JJV – nalezeno BNC, záznam mluveného projevu

¹³⁹ [Daily Telegraph, electronic edition of 19920404]. London: The Daily Telegraph plc, 1992, Arts material, pp. ??, 1276 s-units, 26245 words. (nalezeno BNC)

¹⁴⁰ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=jury{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=5158 (cached, nalezeno LSE, 17. 6. 2015)

Majority

Jak vidno z grafu, bylo sebráno poměrně malé množství relevantních výsledků. Kolektivum *majority* sice velmi často figurovalo ve funkci podmětu, ale jen jako součást jmenné fráze (*The majority of Brits are worried about online security.*) a takové případy do našeho výzkumu nezahrnujeme. Nicméně v těchto případech byl v jasné převaze podíl PL konstrukce (74,2 %), což jen potvrzuje teoretický předpoklad (viz 4.3). Pro nás směrodatné zjištění je to, že *majority* nemá zřetelnou tendenci k jedné, či druhé konstrukci. Z celkových 29 výsledků připadá 8 SG (27,6 %), PL pak 9 (31 %). Neurčitých tvarů je 12 (41,4 %).

příklady SG konstrukce:

- *Poll: Majority doubts deal will stop Iran nukes*¹⁴¹: nadpis článku (srov. příklad PL konstrukce zde – stejný portál, stejný typ článku, jiný autor -> jiná konstrukce)
- *...huge majority says Obama must...*¹⁴²
- *I want to do what the majority wants...*¹⁴³: vzorek mluveného jazyka
- *This five person majority has authored some terrible opinions.*¹⁴⁴

příklady PL konstrukce:

- *Poll: Majority oppose faith exemption for businesses*¹⁴⁵: nadpis článku
- *Majority Use The Privacy Settings*¹⁴⁶: nadpis článku, dále jen jako *majority of people*
- *...but the vast majority are despicable twats*¹⁴⁷: zde je konstrukce ovlivněna subject complement

¹⁴¹ <http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/237457-poll-majority-doubts-deal-will-stop-iran-nukes> (20. 5. 2015)

¹⁴² <http://hotair.com/archives/2015/04/01/fox-poll-83-percent-call-iran-untrustworthy-huge-majority-says-obama-must-get-congressional-approval-for-deal/> (20. 5. 2015)

¹⁴³ KCP-26 conversations recorded by 'Joy' (PSOGM) between 13 and 19 March 1992; nalezeno BNC

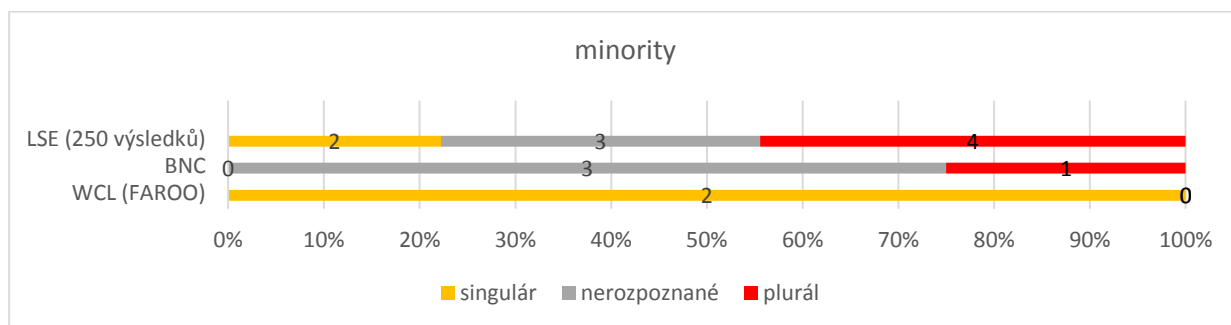
¹⁴⁴ http://www.timeopinionleaders.com/blog/comments.php?id=A154_0_1_0_C (10. 6. 2015, nalezeno LSE, aktuálně nedostupná stránka)

¹⁴⁵ <http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/238306-poll-majority-oppose-faith-exemption-for-businesses> (20. 5. 2015)

¹⁴⁶ <http://www.adweek.com/socialtimes/facebook-cto-bret-taylor/366717?red=af> (10. 6. 2015)

¹⁴⁷ <http://www.variant.randomstate.org/11texts/11text.html> (cached; nalezeno LSE, 10. 6. 2015)

Minority

Výsledky u *minority* jsou zatíženy stejným problémem jako u *majority*, tedy tím, že v naprosté většině bylo slovo *minority* v podmětu součástí jmenné fráze (kolokace), po které zpravidla následuje PL konstrukce. Relevantních výsledků bylo dohromady sebráno pouhých 15, ze kterých 4 připadají k SG (26,7 %), 5 k PL (33,3 %) a zbývajících 6 je neurčitelných tvarů (40 %). Z takových výsledků nemůžeme pozorovat žádnou jasnou tendenci k jisté konstrukci. Procentuálně sice převažuje PL, ale musíme brát v úvahu, kolik výsledků tvoří 100%. Jde zde tedy nízká relevance.

příklady SG konstrukce:

- *...an Afghan minority faces new threats*¹⁴⁸: nadpis článku; hrozby se týkají celé menšiny
- *...in which the minority in question has majority status...in which the minority is spread among...*¹⁴⁹
- *Because the minority encounters more of the majority group nad therefore...*¹⁵⁰

příklady PL konstrukce:

- *... but this investigation found a significant minority do not, and their numbers seem to be on the rise.*¹⁵¹
- *It is imprudent to settle when a considerable minority are against it.*¹⁵²
- *The minority unfortunately, are insistent on driving a wedge between themselves.*¹⁵³

¹⁴⁸ http://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/after-suffering-under-the-taliban-an-afghan-minority-faces-new-threats/2015/04/08/035e1c4a-d71b-11e4-bf0b-f648b95a6488_story.html (11. 6. 2015)

¹⁴⁹ <http://popindex.princeton.edu/browse/v60/n2/l.html> (11. 6. 2015)

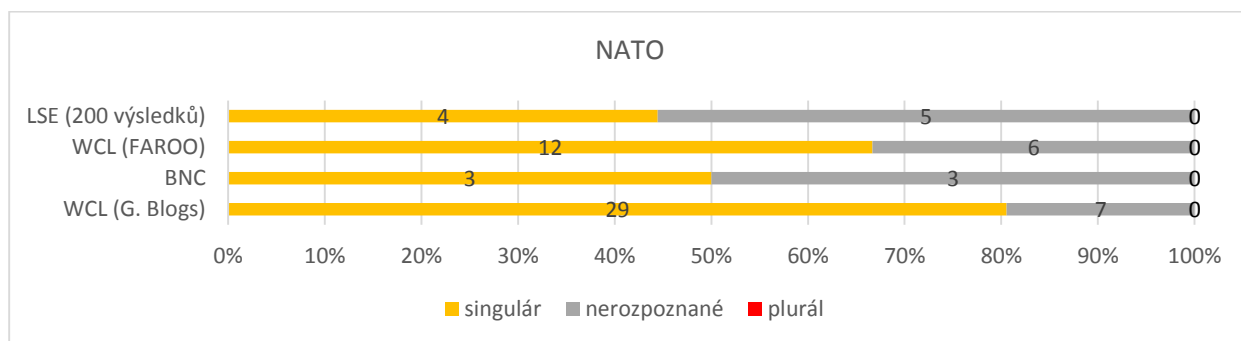
¹⁵⁰ nalezeno LSE, cached, nedohledatelné

¹⁵¹ <http://www.mega.nu/ampp/ppg.html> (11. 6. 2015)

¹⁵² <http://truthinheart.com/EarlyOberlinCD/CD/Finney/Theology/pt.htm> (11. 6. 2015)

¹⁵³ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=minority{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=1696 (cached, nalezeno LSE, 11. 6. 2015)

NATO

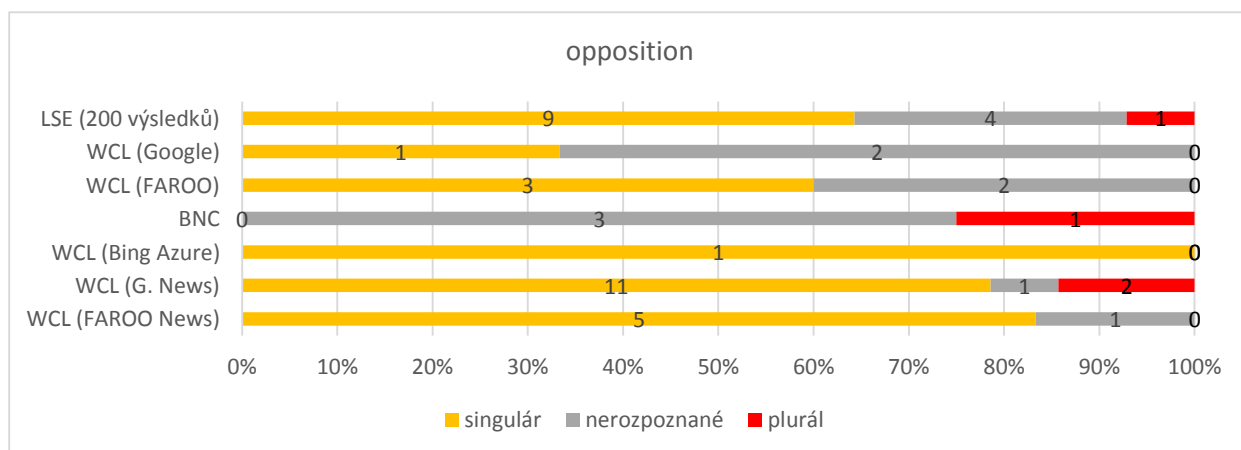

V potaz byla brána pouze iniciálová zkratka *NATO*, ne tedy *celý název North Atlantic Treaty Organization*. U *NATO* nebyl nalezen žádný případ PL konstrukce. Z celkového počtu činí počet SG konstrukcí 69,6 %. Z tohoto zjištění můžeme konstatovat, že *NATO* se jako PL nikdy nekonstruuje.

příklady SG konstrukce:

- *...to ensure that NATO remains the cornerstone of our defence.*¹⁵⁴
- *Nato has been the most successful military alliance in history.*¹⁵⁵
- *And therefore NATO has to respond.*¹⁵⁶
- *The NATO plans also include pre-positioning...*¹⁵⁷

Opposition

Jedná se zde o *opposition* ve významu politické opozice. Z celkově nevysokého počtu nálezů vyčnívají dva korpusy: LSE a WCL (G. News), ve kterých byl nalezen nadprůměrný počet, což zvyšuje relevanci i ostatních korpusů. Převažuje zde SG konstrukce (69,5 %

¹⁵⁴ **AM8** *The best future for Britain*. London: Conservative Central Office, 1992, pp. 1-50. 1860 s-units, 29736 words. (BNC)

¹⁵⁵ **H91** *A treaty too far*. u.p., n.d., pp. 56-200. 1605 s-units, 40975 words. (BNC)

¹⁵⁶ <http://indianexpress.com/article/world/world-others/nato-says-implementing-biggest-defence-boost-since-cold-war-spearhead-force-key-element/> (21. 6. 2015)

¹⁵⁷ <http://news.yahoo.com/nato-head-says-russia-nuclear-sabre-rattling-dangerous-162431667.html> (21. 6. 2015)

z celkového počtu, PL: 8 %) Z této tendence vybočuje nálezn v BNC, kde nebyl nalezen žádný SG případ. Toto vyšínutí lze zřejmě odůvodnit faktorem náhody.

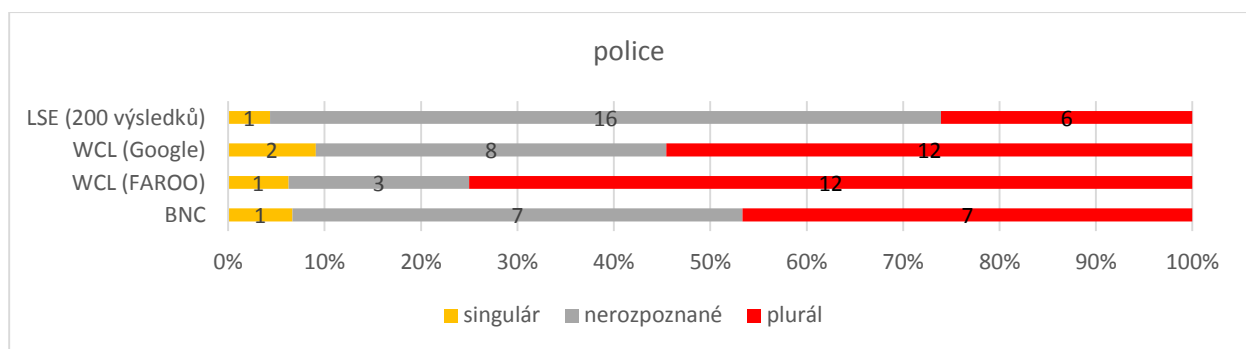
příklady SG konstrukce:

- *The South Australian Opposition says it has...*¹⁵⁸
- *Burundi's opposition has rejected a proposal...*¹⁵⁹

příklady PL konstrukce:

- *Opposition return to Falkirk Council committee meetings*¹⁶⁰: nadpis článku, dále se v článku píše spíše o členech opozice, zřejmě proto pojetí plurálové
- *So the opposition are not running the country either.*¹⁶¹: Zajímavé je, že se zde jedná o rozhovor dvou lidí a druhý mluvčí používá SG konstrukci

Police

Police je jedním z kolektiv figurujících ve třetí hypotéze. Je zde jasně zřetelná tendence tvořit PL (48,7 % proti 6,6 % SG). Nicméně v rozporu s hypotézou byl v BNC nalezen i jeden případ SG konstrukce (viz příklady: př. s indexem 163). SG konstrukce je zde možné vysvětlit pojetím policie jako celkové organizace/úřadu se vším všudy. V ostatních případech (PL) se jedná spíše o pojetí strážníků či jiných policejních pracovníků (viz příklady PL konstrukce).

příklady SG konstrukce:

- *Murder-Suicide: Fatal Shooting Of Two Adults One Child At Vantana Courtyard Apartments In Utah, Says Murray Police*¹⁶²
- *The American police has almost certainly been more violent and corrupt than its British counterpart.*¹⁶³

¹⁵⁸ <http://www.abc.net.au/news/2015-06-09/modbury-tafe-campus-sale-plan-opposition-claims/6532474> (9. 6. 2015)

¹⁵⁹ <http://www.bbc.com/news/world-africa-33060975> (9. 6. 2015)

¹⁶⁰ <http://www.falkirkherald.co.uk/news/local-news/opposition-return-to-falkirk-council-committee-meetings-1-3736458> (9. 6. 2015)

¹⁶¹ <https://churumuri.wordpress.com/2010/05/30/whos-running-the-feudal-republic-of-india-anc/> (9. 6. 2015)

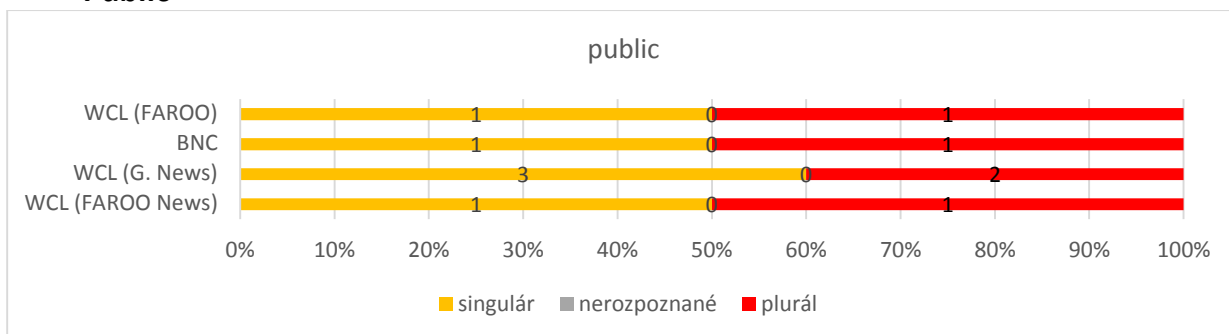
¹⁶² <http://www.inquisitr.com/2153751/murder-suicide-fatal-shooting-of-two-adults-one-child-at-vantana-courtyard-apartments-in-utah-says-murray-police/> (8. 6. 2015)

¹⁶³ PONTON, Geoffrey, Peter GILL a Charlotte BRETHERTON. *Introduction to politics*. 3rd ed. Cambridge, Mass., USA: Blackwell, 1993, xi, 327 p. ISBN 0631187839; nalezeno BNC

příklady PL konstrukce:

- *Police say the girl has been treated and is faring well.* ¹⁶⁴
- *Police in the area have rushed to the assistance both of police and the stolen car.* ¹⁶⁵
- *Massachusetts State Police are investigating after a damaged car...* ¹⁶⁶
- *Police search a parking garage...* ¹⁶⁷

Public

Zvolenou metodou bylo učiněno jen velmi málo nálezů, kde se *public* vyskytovalo ve funkci podmětu. Ani jindy velmi produktivní LSE korpus zde nepřinesl žádný výsledek. Mmj. nebyl nalezen ani žádný neurčitelný tvar. Číselně vyjádřeno sice převažuje SG konstrukce (54,5 %), ale při tak nízkém počtu tvořícím 100% lze jen těžko konstatovat preferenci k nějaké konstrukci. U *public* by zřejmě bylo vhodnější použít jinou (detailnější) zjišťovací metodu.

příklady SG konstrukce:

- *The public is being warned...* ¹⁶⁸
- *However, it does emphasize the extent to which the public relies on...* ¹⁶⁹
- *...in which the jury concluded the public has a right to know...* ¹⁷⁰

příklady PL konstrukce:

- *Public don't want 7-day GPs...* ¹⁷¹
- *...which really shows that the public remain unconvinced.* ¹⁷²
- *William McNeilly said the public were being deceived...* ¹⁷³

¹⁶⁴ <http://abcnews.go.com/US/wireStory/skateboarder-chases-detains-driver-police-hit-girl-31596647> (8. 6. 2015)

¹⁶⁵ <http://www.abc.net.au/news/2015-06-08/investigation-begins-into-crash-between-police-car-and-stolen-c/6529066> (8. 6. 2015)

¹⁶⁶ <http://www.foxnews.com/sports/2015/06/08/car-found-abandoned-belongs-to-patriots-linebacker-mass-police-say/> (8. 6. 2015)

¹⁶⁷ <http://www.foxnews.com/us/2015/04/10/man-shot-critically-injured-at-census-bureau/> (8. 6. 2015)

¹⁶⁸ <http://www.ctvnews.ca/canada/public-warned-to-stay-away-from-b-c-s-elaho-valley-as-wildfire-burns-1.2432302> (21. 6. 2015)

¹⁶⁹ **CMB** *Politics and the mass media in Britain*. Negrine, Ralph. London: Routledge & Kegan Paul plc, 1992, pp. 1-115. 1624 s-units, 37328 words. (BNC)

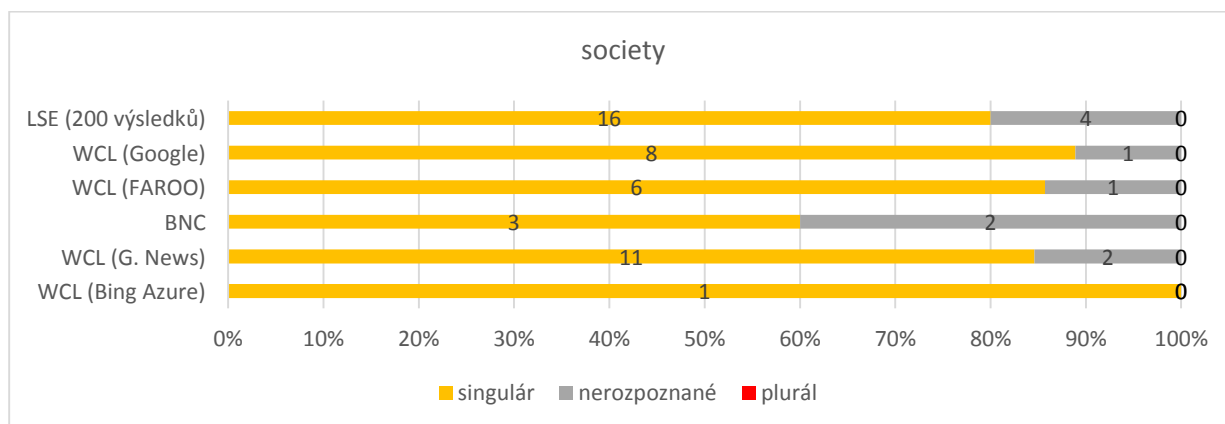
¹⁷⁰ <http://www.marinij.com/government-and-politics/20150620/marin-grand-jury-public-has-right-to-know-about-pay-talks> (21. 6. 2015)

¹⁷¹ <http://www.telegraph.co.uk/news/nhs/11687873/Public-dont-want-7-day-GPs-says-BMA-head.html> (21. 6. 2015)

¹⁷² **HPP** [Misc unpublished -- letters & articles]. u.p., n.d., pp. ???. 2116 s-units, 41929 words.

¹⁷³ http://www.heraldscotland.com/news/home-news/trident-whistleblower-the-mod-are-brainwashing-public-over-nuclear-safety.129568989?utm_source=www.heraldscotland.com&utm_medium=RSS%20Feed&utm_campaign=Scottish%20News (21. 6. 2015)

Society

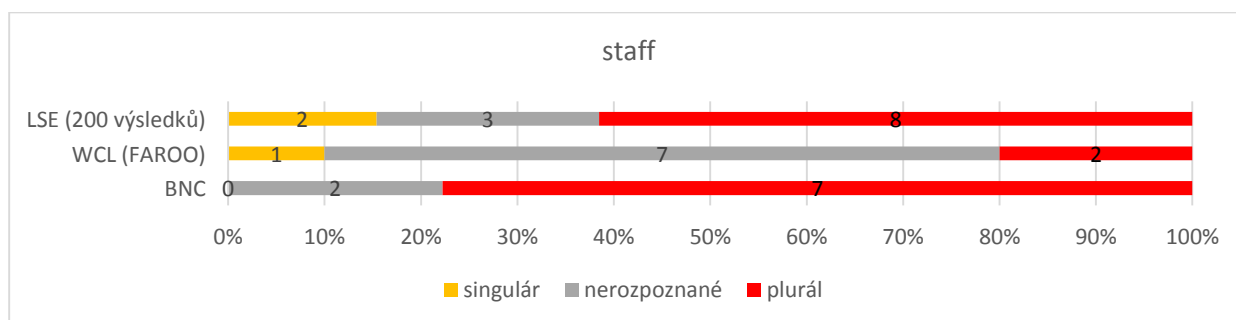

Z grafu je u kolektiva *society* jasná preference SG konstrukce, případ PL nebyl nalezen žádný. Do výsledků zde byly započítány i případy, kde je podmětem název nějaké společnosti či spolku (např. *Humane Society of North Bay*, *The Planetary Society* atp.)

příklady SG konstrukce:

- *...because the society was looking for a good location to have a museum.* ¹⁷⁴
- *The Westport Historical Society is hosting...* ¹⁷⁵

Staff

Samozřejmě se jedná o *staff* ve významu personál/sbor/štáb atp. Nejedná se o význam hůl nebo lať atp. Kolektivum *staff* vykazuje převládající tendenci k PL konstrukci (66,7 %), SG konstrukce je zastoupena v 11,1 %.

příklady SG konstrukce:

- *Tampa Airport Staff Gives Boy's Lost Tiger Toy The Best Vacation Ever* ¹⁷⁶
- *Enter Burson-Marsteller's health care unit, whose staff includes...* ¹⁷⁷
- *The staff is attempting to wean him off the respirator...* ¹⁷⁸

¹⁷⁴ <http://www.pontiacdailyleader.com/article/20150609/NEWS/150609429> (10. 6. 2015)

¹⁷⁵ <http://www.westport-news.com/news/article/Westport-Historical-Society-s-garden-party-6317040.php> (10. 6. 2015)

¹⁷⁶ http://www.huffingtonpost.com/2015/06/16/tampa-airport-tiger-toy-lost_n_7596074.html?ir=Good+News (21. 6. 2015)

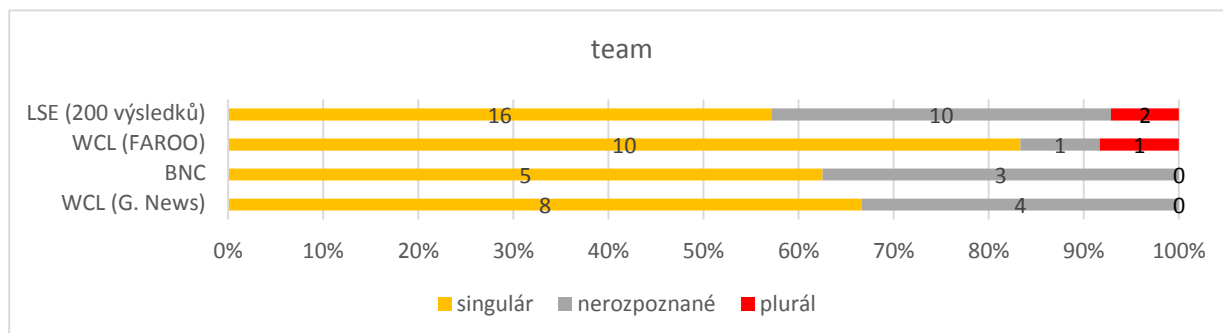
¹⁷⁷ http://home.intekom.com/tm_info/rw91116.htm (22. 6. 2015)

¹⁷⁸ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=staff{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=328 (cached LSE, 22. 6. 2015)

příklady PL konstrukce:

- *Comsuper staff have voted in favour of...*¹⁷⁹
- *Staff at Canberra's youth detention centre were stood down from their duties...*¹⁸⁰
- *Tunisian consular staff abducted in Libya a week ago were freed on Friday.*¹⁸¹
- *Stoecker said MultiCare staff are thrilled...*¹⁸²

Team

Kolektivum *team* se zpravidla konstruuje jako SG (65 %). PL konstrukce je velmi výjimečná (5 % případů). Často se však *team* vyskytuje ne jako označení sportovního týmu, ale jakéhokoli jiného (např. *Within an hour Colbert's team is mired in a massive traffic jam.* – např. spolupracovníci, poradci atp.)

příklady SG konstrukce:

- *The U.S. Men's National Team pairs up against Germany.*¹⁸³
- *MIT team creates ultracold molecules*¹⁸⁴: nadpis článku
- *...refuses to believe reports in the media that his team is terrible.*¹⁸⁵

příklady PL konstrukce:

- *Firebirds Romelda Aiken puts off-court troubles behind her as team aim for finals*¹⁸⁶
- *"The Midnight Sun team design and construct systems..."*¹⁸⁷
- *My inner team were gathered around about me...*¹⁸⁸: nejedná se o žádný sportovní (nebo jiný tým), jedná se o jakousi vnitřní sílu

¹⁷⁹ <http://www.canberratimes.com.au/national/public-service/comsuper-staff-the-first-public-servants-to-accept-low-pay-rise-20150616-ghoycn.html> (21. 6. 2015)

¹⁸⁰ <http://www.watoday.com.au/act-news/bimberi-staff-stood-down-as-drugs-investigation-continues-20150618-ghr5yk> (21. 6. 2015)

¹⁸¹ <http://www.news24.com/Africa/News/Tunisia-says-consular-staff-abducted-in-Libya-freed-20150619> (21. 6. 2015)

¹⁸² <http://www.thenewstribune.com/2015/06/16/3842525/multicare-no-news-is-good-news.html?rh=1> (21. 6. 2015)

¹⁸³ <http://mashable.com/2015/06/10/usmnt-beats-germany-twitter/> (11. 6. 2015)

¹⁸⁴ <http://scienceblog.com/78780/mit-team-creates-ultracold-molecules/#8pjjOIVTRuyzHpiS.97> (11. 6. 2015)

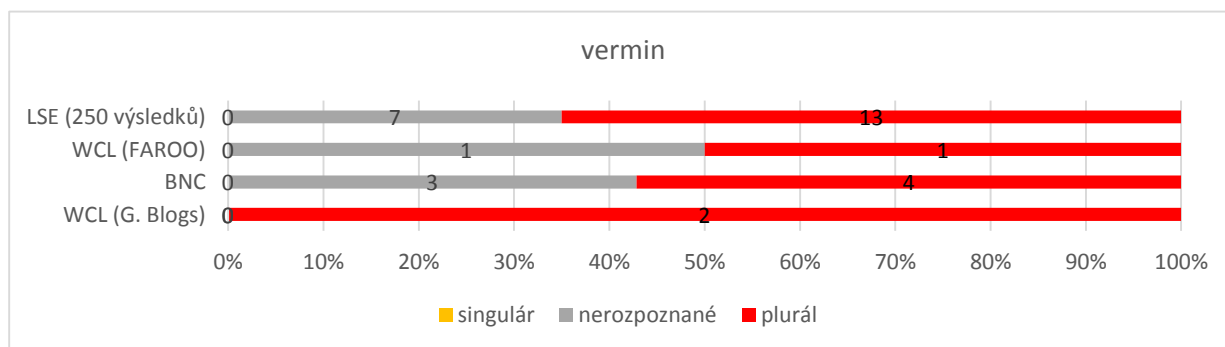
¹⁸⁵ <http://oliverwillis.com/2015/06/11/man-refuses-to-believe-left-wing-medias-claim-that-his-4-12-football-team-sucks/> (11. 6. 2015)

¹⁸⁶ <http://www.brisbanetimes.com.au/sport/netball/firebirds-romelda-aiken-puts-offcourt-troubles-behind-her-as-team-aim-for-finals-20150611-ghlzc3.html> (11. 6. 2015)

¹⁸⁷ <http://www.bulletin.uwaterloo.ca/2000/aug/18fr.html> (12. 6. 2015)

¹⁸⁸ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=team{N*},any,1,0,0-0&seg=0&art=519 (cached, nalezeno LSE, 12. 6. 2015)

Vermin

I přesto, že v některých korpusech (WCL Google, WCL Bing Azure) nebyl nalezen žádný a v dalších korpusech poměrně málo výsledků, tak sebraná data (především z LSE a BNC) nezaznamenávají u kolektiva *vermin* žádný výskyt SG konstrukce. V BNC bylo vyhledáváno dvakrát, tedy 2x 50 náhodných výsledků. Můžeme tedy konstatovat, že kolektivum *vermin* se konstruuje jen jako PL.

příklady PL konstrukce:

- *...and all the swarming vermin that are bred in earth...*¹⁸⁹
- *These vermin do not as yet infest the land.*¹⁹⁰
- *The vermin are invading in this puzzle action game...*¹⁹¹
- *The vermin were inside the pillow,...*¹⁹²

¹⁸⁹ <http://www.fullbooks.com/October-Vagabonds.html> (12. 6. 2015)

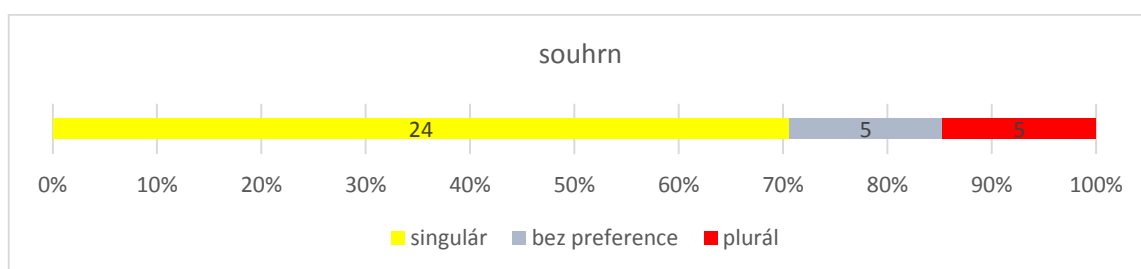
¹⁹⁰ http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/view_cache.cgi?q=vermin{N*},any,1,0,0-0-0&seg=0&art=8192 (cached, nalezeno LSE, 12. 6. 2015)

¹⁹¹ <http://www.jjgames.com/product/368> (12. 6. 2015)

¹⁹² *Bad dreams*. Newman, Kim. London: Simon & Schuster Ltd, 1990 (nalezeno BNC)

4.6 Dílčí závěry

Zvolenou metodou bylo zjištěno, že z 34 zkoumaných kolektiv jich 24 (70,6 %) výrazně preferuje SG konstrukci, 5 (14,7 %) výrazně (nebo výhradně) preferuje PL konstrukci a 5 využívá obě konstrukce relativně stejně četně. Kolektiva převážně (nebo výhradně) konstruovaná jako PL jsou *cattle*, *folk*, *police*, *staff* a *vermin*. Kolektiva neinklinující k jedné, či druhé konstrukci jsou *bunch*, *couple*, *majority*, *minority* a *public*. V následujícím grafu jsou tyto výsledky souhrnně znázorněny.

Vzhledem k tomu, že zvolená metoda získávání dat z korpusů v některých případech generovala nízký počet relevantních příkladů, existuje nebezpečí, že zjištěné kvantitativní výsledky mohou být zatíženy chybou. Aby bylo toto nebezpečí eliminováno, byl u vybraných kolektiv proveden ověřovací výzkum, při němž byla data sbírána odlišným způsobem.

4.7 Ověření výzkumu

Doplňkový výzkum byl proveden u kolektivů figurujících v hypotézách a dalších, u kterých byl v původním výzkumu nalezen nízký celkový počet výsledků, a je u nich tedy nízká relevance. Jmenovitě jsou to tato, abecedně seřazená, kolektiva: *bunch, cattle, couple, folk, majority, minority, police, public, vermin*.

Původní metoda sběru dat využívala vyhledávání kolektivů jako lexikálních jednotek bez doplňujících parametrů. Tím byly získány veškeré výskyty kolektiva bez rozlišení jeho syntaktické funkce a následně byly ručně vybrány příklady, v nichž bylo kolektivum podměttem. Vzhledem k technickému omezení počtu příkladů, které jsou jednotlivé korpusy schopny generovat, a vzhledem k tomu, že jen relativně malou část z nich tvořila kolektiva ve funkci podmětu, byl v řadě případů výsledný počet příkladů užití nízký.

Pro ověření výzkumu byl použit BNC, tedy jeden z korpusů použitých v původním výzkumu. Nicméně nyní k němu bylo přistupováno z jiné webové stránky¹⁹³ než původně. Tato stránka umožňuje pokročilejší funkce vyhledávání, a je tedy pro výzkum vhodnější. Důležité je, že díky využití jen BNC byly získány výsledky platné jen pro BrE. Tím mohou vznikat jisté drobné rozdíly mezi výsledky původního a doplňkového výzkumu, jelikož ten původní zobrazuje výsledky pro všechny regionální varianty angličtiny podle odborné literatury se v BrE PL konstrukce vyskytuje častěji, než v jiných variantách.

Metoda doplňkového výzkumu je následující. Vybrané kolektivum bylo vyhledáváno v řetězcích se SG a PL tvary sloves *be, have* a dalšího, které se s daným kolektivem často pojí. Ovšem jen tehdy pokud k danému účelu bylo nalezeno vhodné sloveso, které by poskytlo dostačující počet výsledků. Tedy např. *police* bylo vyhledáváno ve spojení *police is, police was a police are, police were*, dále *police has a police have* a také výskyty se slovesem *say*, tedy spojení *police says a police say*. Tímto způsobem odpadla nutnost třídění získaných příkladů, protože šlo až na výjimky o konstrukce podmět-predikát. Následně byl u všech nalezených výsledků vyhodnocen výskyt SG a PL tvarů, kde je dané

¹⁹³ <http://bncweb.lancs.ac.uk/>

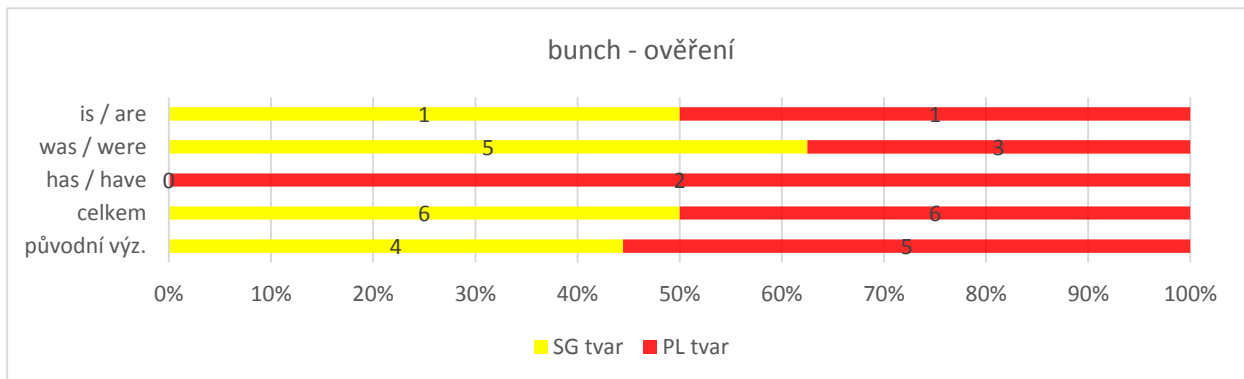
kolektivum ve funkci podmětu, z čehož vzhází poměr užívání konstrukcí. Je zřejmé, že ani tato metoda neposkytuje úplný obraz reality, protože nezachytí případy užití kolektiv s jinými predikátovými slovesy, či případy, kdy je predikát od podmětu oddělen rozvíjejícím větným členem. Produkuje však mnohem vyšší počty příkladových vět a navíc lze oprávněně předpokládat, že poměry singulárové a plurálové shody se u různých sloves výrazněji neliší. Z poměrů u sloves byl průměrem vypočítán celkový poměr, který byl následně porovnán s výsledky původního výzkumu.

Nastavení vyhledávání:

- Query mode: simple query (ignore case)
- Number of hits per page: 1000
- Restriction: none

4.7.1 Výsledky ověřujícího výzkumu

Bunch

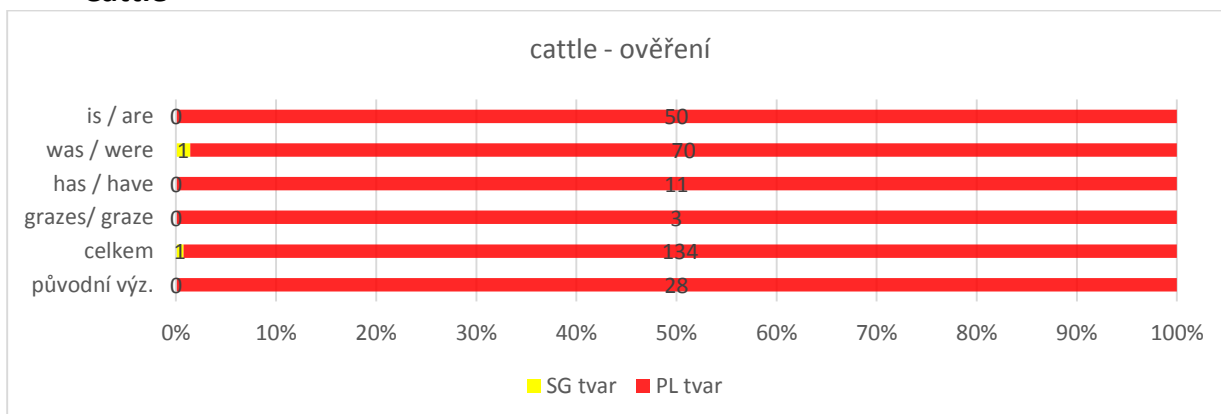

U *bunch* nebylo shledáno žádné vhodné doplňující sloveso. Ani Oxfordský online slovník kolokací žádné nenabízí.¹⁹⁴ Byly proto vyhledány jen základní řetězce s tvary sloves *be* a *have*.

Stejně jako v původním výzkumu, i zde byl nalezen nízký počet výsledků. V původním výzkumu byly u *bunch* zjištěny 4 SG tvary a 5 PL tvarů. Zde, v kontrolním výzkumu, byl zjištěn poměr 6:6. Výsledky původního a kontrolního výzkumu se tedy dají považovat za korespondující a můžeme konstatovat, že v BrE *bunch* nevykazuje zřetelnou preferenci k jedné, či druhé konstrukci.

¹⁹⁴ <http://oxforddictionary.so8848.com/search?word=bunch> (23. 6. 2015)

Cattle

Pro *cattle* bylo jako doplňující sloveso zvoleno *graze*.

V původním výzkumu bylo nalezeno 28 případů PL konstrukce a žádný SG. Zde v kontrolním bylo nalezeno 134 PL případů a jeden SG. Výsledky kontrolního výzkumu tedy odpovídají výsledkům výzkumu původního. Nicméně v rozporu se stanovenou hypotézou zde figuruje onen jeden nález SG konstrukce:

*So the message was that the two old cattle was back in Rousay.*¹⁹⁵

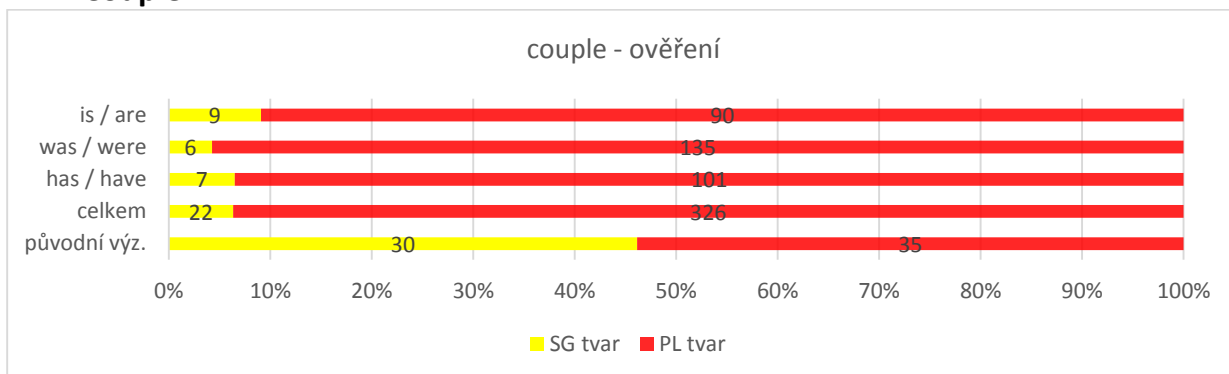
Toto výjimečné vyšínutí z jinak 100% tendence k PL konstrukci lze vysvětlit dvěma důvody:

1. jedná se o přepis mluveného projevu, ve kterém obecně jsou taková vyšínutí mnohem častější než v projevu psaném,
2. mluvčí používá slang nebo jinou nestandardní formu angličtiny. Korpus uvádí, že se jedná o Skota ve věku starším 60 let, který pracoval jako pracovník přívozu.

Pomineme-li z výše uvedených důvodů toto ojedinělé vyšínutí, můžeme konstatovat, že *cattle* se v BrE vyskytuje pouze v PL konstrukci.

¹⁹⁵ v BNC pod označením HV6 35

Couple

U *couple* nebylo shledáno žádné vhodné doplňující sloveso. Ani Oxfordský online slovník kolokací žádné nenabízí.¹⁹⁶ Byly proto vyhledány jen základní řetězce s tvary sloves *be* a *have*.

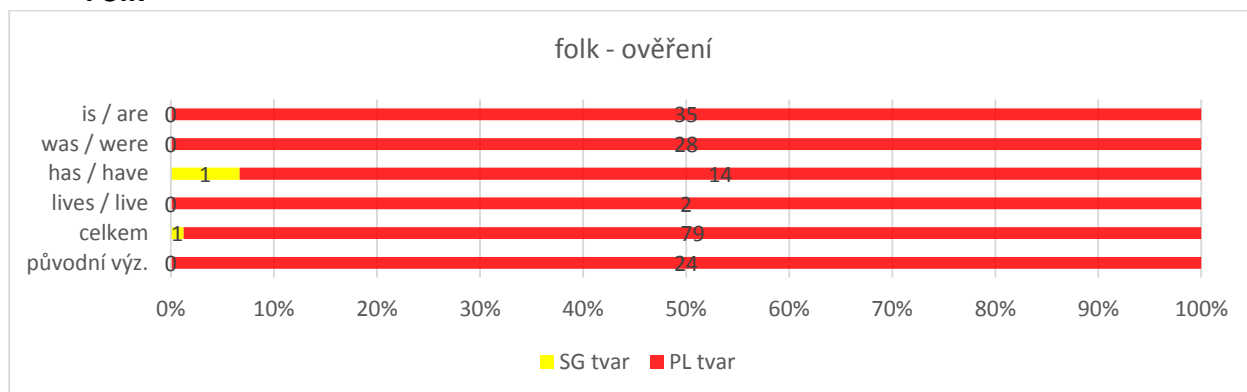
Výsledky původního a kontrolního výzkumu u *couple* spolu poměrově nekorrespondují. V obou výzkumech sice byla zjištěna preference PL konstrukce, v původním výzkumu však podíl PL konstrukce činil 53,8 %, tedy jen mírně převažující tendenci. V kontrolním tento podíl činil 93,7 %, tedy výrazně převažující tendenci. S ohledem na počet nálezů tvořících 100 % vyplývá, že kontrolní výzkum se zde jeví jako věrohodnější a můžeme tedy konstatovat, že v BrE má *couple* silnou tendenci k PL konstrukci. Nicméně v případech, kde je *couple* chápán jako celistvá jednotka je poměrně běžná i SG shoda:

*The couple is expected to set up a separate residence for themselves...*¹⁹⁷

¹⁹⁶ <http://oxforddictionary.so8848.com/search?word=couple> (23. 6. 2015)

¹⁹⁷ v BNC pod značkou **EEK 76**

Folk

Pro *folk* bylo jako doplňující sloveso zvoleno *live*.

Původní výzkum u *folk* nezjistil žádný případ SG konstrukce. Výzkum kontrolní zjistil jediný takový případ. Ten si nyní okomentujeme:

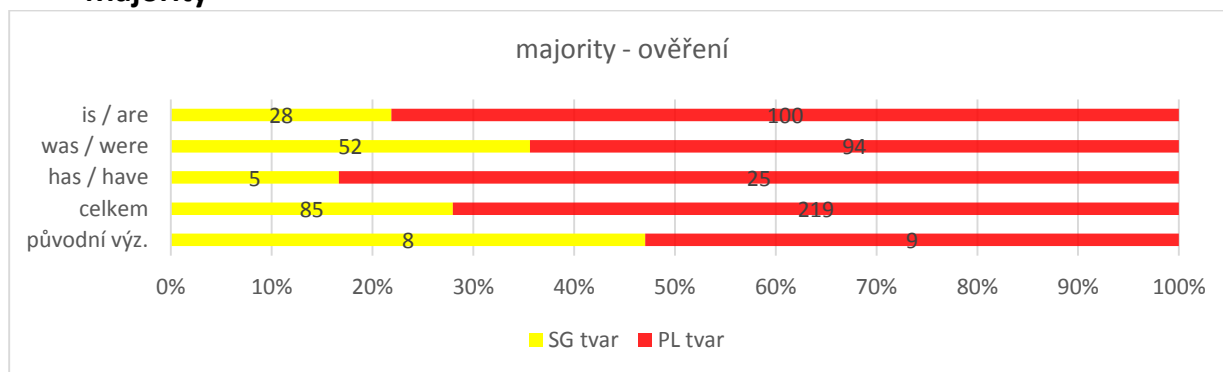
*Folk has to wear summat.*¹⁹⁸

Podle dat poskytnutých BNC se jedná o větu z knihy pro děti a tato věta konkrétně je pronesena jednou z postav. Jedná se o slangovou angličtinu, jelikož slovo *summat* je slangovým výrazem pro *somewhat*. Tomuto faktoru lze přisuzovat i volbu slovesného tvaru.

Pomineme-li z výše uvedeného důvodu toto ojedinělé vyšínutí, můžeme konstatovat, že *folk* se v BrE vyskytuje pouze v PL konstrukci.

¹⁹⁸ v BNC pod označením C85 3171

Majority

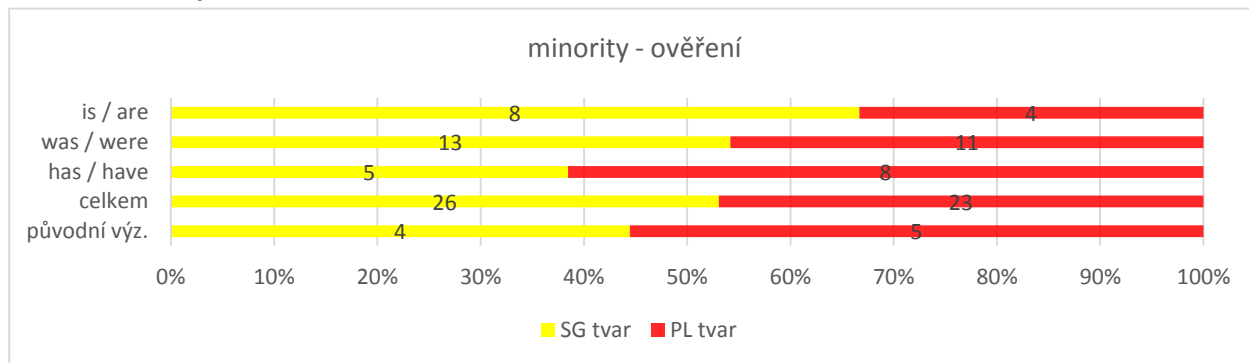

U *majority* nebylo shledáno žádné vhodné doplňující sloveso. Ani Oxfordský online slovník kolokací žádné nenabízí.¹⁹⁹ Byly proto vyhledány jen základní řetězce s tvary sloves *be* a *have*.

Původním výzkumem byl zjištěn téměř vyrovnaný, ale přece jen ve prospěch PL převažující poměr mezi konstrukcemi. Tato vyrovnanost je ale zřejmě dána nízkým počtem celkových výsledků. Kontrolní výzkum potvrdil silnější tendenci k PL konstrukci, nicméně díky většímu celkovému počtu zde byla PL konstrukce nalezena v 72 % případů. V BrE se tedy *majority* převážně konstruuje jako PL.

¹⁹⁹ <http://oxforddictionary.so8848.com/search?word=majority> (23. 6. 2015)

Minority

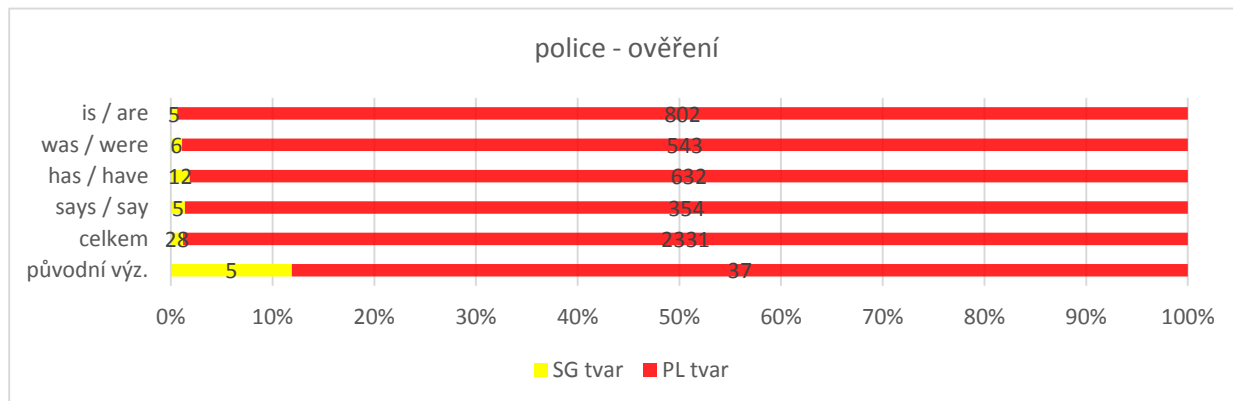

U *minority* nebylo shledáno žádné vhodné doplňující sloveso. Ani Oxfordský online slovník kolokací žádné nenabízí.²⁰⁰ Byly proto vyhledány jen základní řetězce s tvary sloves *be* a *have*.

Původním výzkumem byl zjištěn téměř vyrovnaný, ale přece jen ve prospěch PL převažující poměr mezi konstrukcemi. S větším celkovým počtem výsledků operující kontrolní výzkum sice prokázal silnější tendenci k SG konstrukci, ale celkově vzato zde můžeme konstatovat, že u *minority* neexistuje preference k jedné konstrukci a ve stejné míře využívá jak SG, tak PL.

²⁰⁰ <http://oxforddictionary.so8848.com/search?word=minority> (23. 6. 2015)

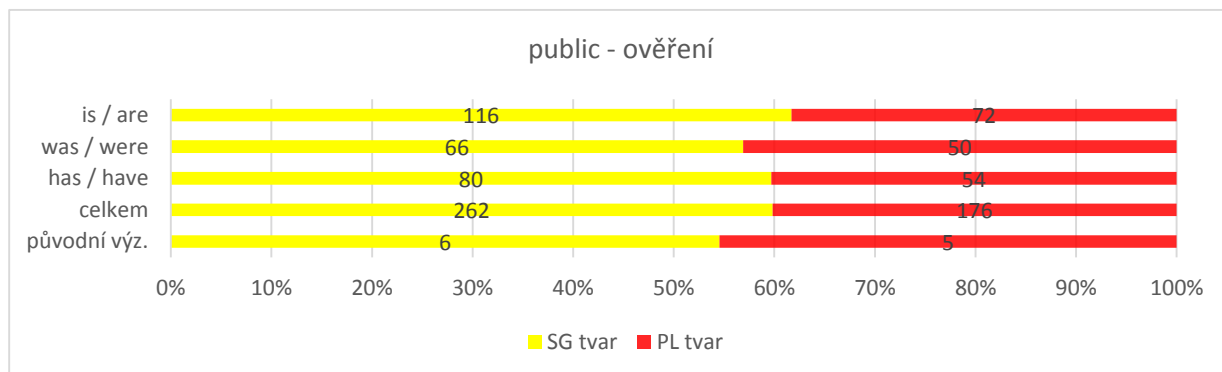
Police

Pro *police* bylo jako doplňující sloveso zvoleno *say*.

Původní výzkum odhalil u *police* užívání SG konstrukce v 11,9 % případů. Tyto případy se navíc zpravidla vyznačují pojetím policie jako celkové instituce, ne tedy příslušníků policie pracujících např. v terénu. V kontrolním výzkumu bylo shromážděno mimořádně vysoké celkové množství výsledků (téměř 64x vyšší než v původním), které tendenci k PL konstrukci jasně potvrzují. PL zde tvoří 98,8 % případů. Na základě těchto poznatků můžeme konstatovat, že *police* se jen výjimečně (v 1,2% případů) netvoří jako PL.

Public

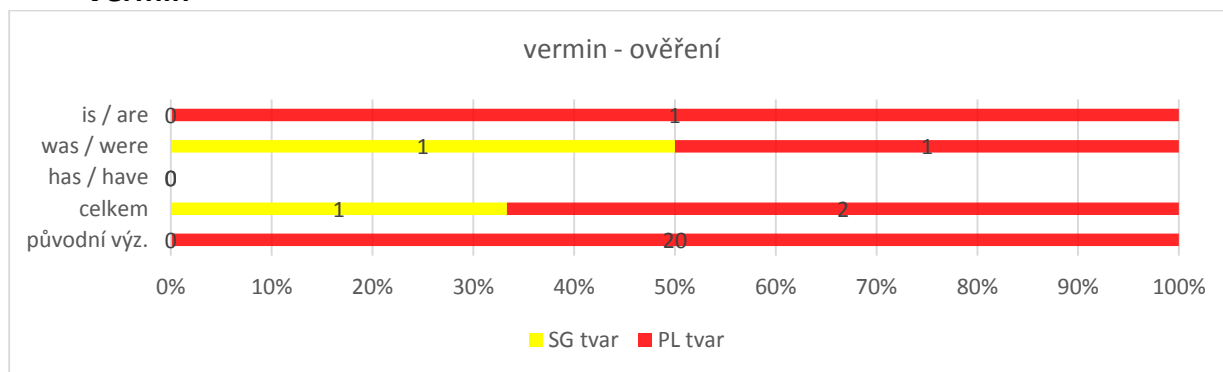

Pro *public* nebylo shledáno žádné vhodné doplňující sloveso. Ani Oxfordský online slovník kolokací žádné nenabízí.²⁰¹ Byly proto vyhledány jen základní řetězce s tvary sloves *be* a *have*.

Původní výzkum vykázal u *public* mírnou tendenci k SG konstrukci (54,5 %). Kontrolní výzkum poměr mezi SG a PL upřesnil na mírně zvýšenou hodnotu, a to 59,8 % pro SG. Můžeme tedy tvrdit, že výsledky výzkumů spolu korespondují. Dále lze konstatovat, že *public* se v BrE běžně konstruuje jako SG i jako PL, nicméně mírně preferuje SG shodu.

²⁰¹ <http://oxforddictionary.so8848.com/search?word=public> (23. 6. 2015)

Vermin

Pro *vermin* nebylo shledáno žádné vhodné doplňující sloveso. Ani Oxfordský online slovník kolokací žádné nenabízí.²⁰² Byly proto vyhledány jen základní řetězce s tvary sloves *be* a *have*.

Kontrolní výzkum u *vermin* přinesl navzdory jeho účelu menší celkový počet výsledků než výzkum původní. V původním výzkumu byla zjištěna 100% tendence k PL konstrukci. Tendence k PL byla sice potvrzena i kontrolním měřením, ovšem poměrem 33,3 % SG proti 66,7 %. Navíc zde byl v rozporu se stanovenou hypotézou nalezen jeden případ SG konstrukce:

*...said vermin was a problem with rats escaping from the works and ...*²⁰³

Slovesný tvar je zde zjevně ovlivněn jmennou částí přísudku (subject complement). Také může být dán tím, že se jedná o v psané formě zaznamenaný ústní výrok, při kterém jsou podobná vyšinutí mnohem častější než v psané formě.

²⁰² <http://oxforddictionary.so8848.com/search?word=vermin> (23. 6. 2015)

²⁰³ v BNC pod označením **K55 3964**

5 ZÁVĚR

V kapitole 3 jsme si stanovili tři hypotézy, které se staly předmětem tohoto výzkumu a nyní se podíváme, zda bylo možné je potvrdit, či vyvrátit.

Hypotéza č. 1 zní:

Slovesný tvar v přísudku shodujícím se s kolektivem v podmětu záleží na významu kolektiva. Označuje-li skupinu prvků jako jednotný celek, sloveso má tvar jednotného čísla. Označuje-li skupinu jako soubor jednotlivců, sloveso má tvar množného čísla.

Ke stanovení závěru k této hypotéze srovnáme některé příklady daných konstrukcí u vybraných kolektiv uvedené již v původním výzkumu.

Kolektivum *family*:

příklady SG konstrukce:

The family of a British teen is in shock...
A British family has recognized their teenage son...

příklady PL konstrukce:

...said her family were forbidden from seeing...
...said the family were normal and quiet.

Na těchto příkladech lze pozorovat významové pojetí daného kolektiva. V případech SG konstrukce je rodina (*family*) myšlena jako celek („Rodina byla v šoku“ a „Rodina poznala svého syna“). V PL konstrukcích je význam primárně zaměřen na jednotlivé členy rodiny, nicméně by se zde stejně tak dala použít i SG konstrukce. Srov. „*Her family were forbidden from seeing...*“ a „*Her family was forbidden from seeing*“. Je tedy patrné, že na volbě slovesného tvaru se velkým dílem podílí rozhodnutí (volba) autora, přesněji autorovo pojetí daného kolektiva v aktuální situaci.

Dále se podíváme na kolektivum *jury*:

příklady SG konstrukce:

The jury at the trial of ... has been discharged after...
So the jury is still out as to the reality of all this.

příklady PL konstrukce:

I think it's better the jury know that they're being shown ...
The jury cast their vote by secret ballot...

V SG konstrukcích je zde opět jasné významové pojetí poroty jako celku („Porota byla rozpuštěna“ a „Porota je stále venku“). V PL konstrukcích má autor na mysli jednotlivé členy poroty. Toto pojetí navíc ovlivňuje následující větné konstrukce („they’re“ a „their“).

Na základě provedeného rozboru se stanovená hypotéza jeví sice jako správná, nicméně poněkud obecně formulovaná. Konkrétnější znění by mohlo být následující:

Slovesný tvar v přísudku shodujícím se s kolektivem v podmětu záleží na autorově pojetí významu daného kolektiva. Prezентuje-li autor skupinu prvků jako jednotný celek, má sloveso tvar jednotného čísla. Prezентuje-li autor jednotlivce skupinu tvořící, má sloveso tvar množného čísla.

I takovéto pojetí je však v praxi do značné míry ovlivněno subjektivností. Důkazem subjektivnosti je, že ani tato upřesněná teorie se v praxi neuplatňuje plošně. Srovnajme výsledky výzkumu u kolektiv *majority* a *minority*, které jsou zdánlivě svým pojetím totožné a tedy by se u nich daly očekávat stejné tendence v užívání konstrukcí. Jenže kontrolním výzkumem byla u *majority* zjištěna tendence k PL konstrukci (72 %), u *minority* nebyla s poměrem (53% SG : 47% PL) zjištěna tendence k jedné konstrukci. Stejně tak u kolektiv *police* a *army* by se dalo předpokládat stejné pojetí, skutečnost je však jiná. Původním výzkumem byla u *army* zjištěna 97,3 % tendence k SG konstrukci, kontrolním výzkumem u *police* byla zjištěna 98,8 % tendence k PL. *Army* a *police* tedy vykazují naprosto protichůdné tendence. Důvodem těchto výjimek je s největší pravděpodobností úzus, tedy zvyklost v užívání, která může být způsobena např. historickým vývojem jazyka.

Hypotéza č. 2 zní:

Substantiva police, vermin, folk a cattle se v britské angličtině užívají pouze se slovesem v plurálu.

K vyhodnocení této hypotézy potřebujeme nejprve znát výsledky výzkumu jednotlivých slov.

kolektivum	procentuální zastoupení PL tvarů	
	původní výzkum	kontrolní výzkum
police	88,1	98,8
vermin	100	66,7
folk	100	98,8
cattle	100	99,3

Směrodatný je zde sloupec kontrolního výzkumu, jelikož ten využíval jen BNC. Jak vidno z tabulky, tak u žádného kolektiva není možné 100% potvrdit stanovenou hypotézu. Nicméně podíváme-li se na příklady SG konstrukcí u daných slov a zvláště pak na odůvodnění jejich výskytu, tak zjistíme, že zjištěné SG tvary jsou vyšinutými způsobenými různými důvody a hypotézu lze potvrdit u kolektiv *vermin*, *folk* a *cattle*. U *police* hypotéza neplatí. Zde byl v BNC nalezen sice malý počet SG konstrukcí (28 z celkových 2359), tvořící 1,2% ze všech nalezených příkladů, ale nelze tvrdit, že „*substantivum police se v britské angličtině užívá pouze se slovesem v plurálu.*“

Hypotéza č. 3 zní:

Couple ve významu dva lidé má běžně plurálovou konstrukci (BrE i AmE). V případě označení páru jako celku, je konstrukce singulárová.

Tuto hypotézu je možné zvolenými metodami ověřit jen pro BrE. První část hypotézy lze bezpečně potvrdit. PL konstrukce byla v BrE nalezena v 93,7 % všech případů:

‘That couple are not really married,’ Peter M. told me in wondering tones. ²⁰⁴

The couple are also expected to spend their wedding night... ²⁰⁵

I druhá část hypotézy je platná:

Marriage is often a sign that a couple is prepared to accept children... ²⁰⁶

²⁰⁴ v BNC pod značkou **ADM 1398**

²⁰⁵ v BNC pod značkou **CBC 8552**

²⁰⁶ v BNC pod značkou **EDK 1260**

Nicméně u tohoto kolektiva je významový rozdíl mezi SG a PL pojetím tak malý, že poměrně často dochází k užití jiné konstrukce, než by se patřilo v souladu s touto hypotézou. Pro studenty angličtiny jako cizího jazyku může být tedy velmi obtížné určit, jaký slovesný tvar ve shodě s *couple* použít. Srov. *If a couple is married or living together as man and wife...*²⁰⁷ a *If a couple are married or living together as man and wife...*

Na závěr považuji za vhodné získané poznatky aplikovat na pedagogickou praxi. Rozhodně by bylo žádoucí studentům (žákům) nastítnit danou problematiku a u jednotlivých kolektiv se pak řídit zjištěnými tendencemi. Především tam, kde je jasná tendence pro PL tvary (*police*). U kolektiv, která se běžně pojí s oběma konstrukcemi je bezpečnější držet se gramatického principu a používat shodu singulárovou. Ostatně v tom smyslu se vyjadřuje i Quirk v případě rodilých mluvčích BrE (viz 2.1).

²⁰⁷ v BNC pod značkou A0Y 973

6 SUMMARY

The goal of this thesis is to research contemporary tendencies in the usage of subject-verb agreement, where the subject is realised by a collective noun, and to describe these tendencies in terms of the factors which affect the choice of the form of the verb.

In the first, theoretical, section knowledge about the topic is gathered from relevant linguistic literature by recent eminent linguists. This section is divided into two chapters. The first contains definitions of essential terms and general theoretical background of the topic. The second chapter deals with the theory about the topic itself and compiles information from various grammars and articles that deal with the topic.

After the theoretical section comes the practical section, which begins with chapter 3 and contains three hypotheses formulated on the basis of the theory detailed in the second chapter. These hypotheses are subsequently tested in the following chapter. Chapter 4 therefore contains the research which deals with authentic examples of use of 34 selected collective nouns as they occurred in various internet corpora. The aim of this research was to identify factors affecting the choice of subject-verb agreement with these particular collective nouns. Each of the 34 collective nouns was researched in various corpora and the results were presented in the form of illustrative graphs. Each graph is also supplemented with comments and authentic examples of use taken from the corpora. As the method originally applied was at risk of not reflecting the reality realistically, nine collective nouns were researched again using a different method yielding higher number of examples which was supposed to confirm, elaborate on or refute previous results. This method exclusively used the British National Corpus (BNC), which allowed the original hypotheses to be proved or disproved.

The results show that while most of the collective nouns under research prefer singular concord, several manifest plural preference and are usually or exclusively constructed as plural. These include *cattle*, *couple*, *folk*, *majority*, *staff*, *police* and *vermin*. The research has proved that the choice of S-V concord in collective nouns is a complex issue possibly involving, in addition to the competition of the traditional principles of grammatical and notional concord (the author's conception of a particular collective noun as a unity or a set of individuals), other factors, such as the grammatical number of the noun in the subject complement. Last but not least, striking differences in the singular-plural ratio

in semantically similar collectives (e.g. *police* and *army*), which are difficult to explain on the basis of the abovementioned principles of concord, are probably attributable to traditional common usage.

7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

- *A Comprehensive Grammar of the English Language* [online]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/A_Comprehensive_Grammar_of_the_English_Language
- BIBER, Douglas. *Longman grammar of spoken and written English*. 1st publ. Překlad Randolph Quirk. London: Longman, 1999, xxviii, 1204 s. ISBN 0582237254.
- DUŠKOVÁ, Libuše a kol.: *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. Elektronické vydání. Ústav anglického jazyka a didaktiky, FF UK, 2009. Dostupné z: <http://www.mluvniceanglictiny.cz> nebo <http://emsa.ff.cuni.cz/>
- DZIEMIANKO, Anna. Subject-Verb Concord with Collective Nouns or the Count-Mass Distinction: Which is More Difficult for Polish Learners of English?. *Poznań Studies in Contemporary Linguistics* [online]. 2008, vol. 44, issue 4. DOI: 10.2478/v10010-008-0023-x.
- *Engine – Wikipedie* [online]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Engine>
- HUBÁČEK, Jaroslav, Eva JANDOVÁ a Jana SVOBODOVÁ. *Čeština pro učitele*. 1. vyd. Opava: Optys, 1996, 303 s. ISBN 80-85819-41-4.
- HUDDLESTON, Rodney a Geoffrey K PULLUM. *The Cambridge grammar of the English language*. 1st pub. Cambridge: Cambridge University Press, 2002, xvii, 1842 s. ISBN 9780521431460.
- Internetová jazyková příručka [online]. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>
- LEVIN, Magnus. *Agreement with collective nouns in English*. Lund: Lund University, 2001. ISBN 919740232x.
- Online OXFORD Collocation Dictionary [online]. Dostupné z: <http://oxforddictionary.so8848.com/>
- PETRÁČKOVÁ, Věra a Jiří KRAUS. *Akademický slovník cizích slov: [A-Ž]*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1998, 834 s. ISBN 80-200-0607-9.
- QUIRK, Randolph a David CRYSTAL. *A Comprehensive grammar of the English language*. London: Longman, c1985, x, 1779 s. ISBN 0582517346.
- The British National Corpus [online]. Dostupné z: <http://bncweb.lancs.ac.uk/>
- The British National Corpus [online]. Dostupné z: <http://www.natcorp.ox.ac.uk/>
- The WebCorp Linguist's Search Engine [online]. Dostupné z: <http://wse1.webcorp.org.uk/cgi-bin/SYN/index.cgi>
- WebCorp Live [online]. Dostupné z: <http://www.webcorp.org.uk/live/>